

እንደበፊቱ ሁሉ በሩ አንዲት ጋት ያህል ተከፈተና ሁለት ያደቡ ተጠራጣሪ አይኖች ከጨለማው ወጥተው አፈጠጠባት። በዚህን ጊዜ ራስኮልኒኮቭ የሚይዘው የሚጨብጠው ጠፍቶት ስህተት ሊፈፅም ነበር።

አሮጊቷ ብቻዋን ከእርሱ ጋር መፋጠሟ ያስፈራታል በሚል ግምትና መልኩን ልትረሳ እንደምትችል በመጠርጠር የተከፈተውን እንደገና እንዳትቆልፍ እስከ በሩን ወደ እርሱ ጎተት አደረገ። እርሷ ግን በሩን ወደራሷ ሳትጎተት እጀታውን እንደያዘች ቀረች፤ ከነበሩ ጎተቶ ከሞላ ጎደል ከቆመበት ደጃፍ አደረሳት። ይሁንና፤ ከደጃፉ አጠገብ ሆና መንገድ እንደዘጋችበት ሲገነዘብ ፊት ለፊት ገፍትሮአት ሄደ። በድንጋጤ ወደኋላ ተስፈንጥራ ቆመች፤ የሆነ ነገር ልትናገረውም ሞከረች፤ ግን አንድ ቃል እንኳን መተንፈስ አቅቷት በጭንቀት ተውጣ አፈጠጠችበት።

በተቻለ መጠን ሳይጨነቅ ‘እንደምን አመቼ አልየና ኢቫኖቭና’ ብሎ መናገር ከጀመረ በኋላ ድምፁ በመግሉ ተሰባስቦት ‘እ...እ... የሆነ ነገር አምጥቼልዎታለሁ፤ ገባ ብለን ወደ ብርሃኑ ብንሆን ይሻላል’ አለ።

ገባ ሳይባል እርሷን ትቶ ወደክፍሉ ጥልቅ አለ። አሮጊቷ በፍጥነት ተከተለችው። ምላሷም ተሳሰረ።

‘ምን ጉድ ነው? ምን ፈለግህ? ማለህ?’

‘አልየና ኢቫኖቭና አያስታውሱኝም እንዴ? ነገር ደንበኛዎ ራስኮልኒኮቭ ነኝ። በዚያ ሰሞን አመጣለሁ ያልኩት የማስይዘው እቃ ይሄውና!’ አለና ዕቃውን ሰጣት።

አሮጊቷ እቃውን አየች፤ ወዲያውኑ ግን ሳይጋበዝ የመጣውን እንግዳ አይን አይኑን ትክ ብላ ተመለከተች። አነጣጥራ፤ በጥርጣሬና በንዴት ተመለከተችው። አንድ ደቂቃ አለፈ፤ ሁሉንም ነገር የደረሰችበት ይመስል የቅሬታ አይነት ምልክት ከአይድ ሊነበብ ይችላል ብሎ አሰበ። ጉልበቱ የከዳው መሰለው፤ በጣም ከመፍራቱ የተነሳ ለሌላ ግማሽ ደቂቃ ቃል ሳትተነፍስ እንዲህ ከተመለከተችው ጥሷት እንደሚጠፋ ገመተ።

‘ለምንድነው ግን የማያውቁኝ ይመስል እንዲህ የሚያዩኝ? ከፈለጉት ሊወስዱት ይችላሉ፤ ካልፈለጉት ግን ጊዜ ሳላባክን ከሌላ ዘንድ እሄዳለሁ። በማለት ከመቅፅበት ተናድዶ ተናገረ።

ቃሉ ራሱ ዝም ብሎ ወጣ እንጂ አስቦት የተናገረው አልነበረም።

የእንግዳው አነጋገር ስላስተማመናት አሮጊቷ ተረጋጋች። እቃውን እየተመለከተችም ‘ግን ምን አስቸኮለህ? ለመሆኑ ምንድነው?’ ብላ ጠየቀች።

‘ከብር የተሰራ የሲጋራ ማስቀመጫ ነው። ባለፈው ጊዜ የነገርኩዎት መሆኔን አያስታውሱም?’

እጆቿን ለሰላምታ ዘርግታ ከጨበጠችው በኋላ ‘ለምንድነው የገረጣኸው? እጆችህ ይንቀጠቀጣሉ። ገላህን በሙቅ ውሃ ታጥቦህ አልመጣህም? አይደለም እንዴ?’ አለችው።

‘ትኩሳት አለብኝ፤ የሚበላ ሲጠፋ መገርግት ይቀራል።’ አለ በማቅማማት።

እንደገና ጉልበቱ የከዳው መሰለው። የሰጠው መልስ ግን አጥጋቢ ስለነበር እቃውን ተቀበለች።

ራስኩልኒኮቭን ደግሞ አነጣጥራ እየተመለከተችና የእቃውን ክብደት በእጇ እየመዘነች አሁንም እንዳዲስ ምንድነው? ስትል ጠየቀች።

‘እ...እ...ከብር የተሰራ የሲጋራ ማስቀመጫ ነው፤ ይመልከቱ’ ከብር የተሰራ እንኳን አይመስልም። ቋጥረኸው አይደል? ወደመብራቱ ሄዳ ቀጭኑን ረባን ለመፍታት ስለሞከረች (የሚተነፍግ ሙቀት ቢኖርም መስኮቶቿ ሁሉ ተዘግተዋል።) ጀርባዋን ሰጠችውና ለጊዜው ብቻውን በመሆኑ። ካፖርቱን ፈታታ፤ መጥረቢያውን ከሲባው አሳቀቀ፤ ግን ሙሉ በሙሉ ሳያወጣው በቀኝ እጇ ደገፍ አደረገው። እጆቹ በጣም ዛሉ፤ በየሰከንዱ አቅማቸው እየደከሙ ሲሄድ ተሰማው። መጥረቢያው ከእጁ አምልጦ እንዳይወድቅ ፈራ። ወዲያውኑም ራሱን እንደመዞር ያደረገው መሰለው።

አሮጊቷ ፊቷን ወደ እርሱ የመመለስ አይነት እንቅስቃሴ እያሳየች ‘ለምን እንደዚህ ጥፍር አድርገህ አሰርከው?’ ስትል ተነጫነጩች።

አንዲት ሰኮንድ እንኳን ሳያባክን መጥረቢያውን አውጥቶ በሁለት እጆቹ አጥብቆ ያዘ፤ የመጥረቢያውን ጀርባ ምንም ሳይጨነቅ እንደቀልድ ጭንቅላቷ ላይ አሳረፈ። ምቱን አንገትዋን ለመቅላት እንዳሰበ ሁሉ ሀይሉ የተሟጠጠ ይመስል ነበር፤ መጥረቢያውን አውጥቶ እንደያዘ ግን ጥንካሬው በመሉ ተመለሰለት።

እንደማንኛውም ጊዜ ሁሉ፤ አሮጊቷ ጭንቅላት ላይ ምንም አልነበረም። ሽበት ጣል ጣል ያለበት የሳሳው ዞማው ፀገር በቅባት ተለውሶ ሹሩባ ከተሰራ በኋላ አንገቷ ድረስ ተጎንገኖአል። የደከመ ድምፅ አሰምታ ከወለሉ ላይ ተዘረረች፤ አንድ እጇን ወደጭንቅላቷ እየሰደደች በሌላው እጇ ‘እቃውን’ እንደያዘች ላፍታ ቆየች። በዚህን ጊዜ ያለ የሌለ ሀይሉን ተጠቅሞ የመጥረቢያውን ጀርባ በድጋሚ የራስ ቅሏ ላይ አሳረፈው። ከምንጭ የሚፈልቅ በሚመስል ደም ጨቅይታ፤ አንገቷን እንደቆለመመች ሞተች። አይኖቿ ከተቀመጠበት ዘለው ለመውጣት የተዘጋጁ ይመስል ፈጠጡ፤ ግንባሯና መላው ፊቷ በደም ታጠበ።

ወዲያውኑም፤ መጥረቢያውን ከሞተችው ሴት አጠገብ ወለሉ ላይ በጥንቃቄ አስቀምጦ የሚፈለው ደም እንዳይነካው እየተጠነቀቀ እጁን ባለፈው ጊዜ ቀልፉን ስታስቀምጥበት ወደአየው ኪሏ ሰደደ። እየተረጋጋ ሄደ፤ የመረበሽና ሀሳቡን በደንገት የመለወጥ ስሜት አልታየበትም። እጆቹ ግን መንቀጥቀጣቸውን ቀጠሉ። በእጆቹ ወይም በልብሱ ላይ ደም እንዳይኖር ልዩ ጥንቃቄ ማድረጉን ከጊዜ በኋላ አስታወሰ።... ቀልፎቹን ወዲያውኑ አወጣ። እንደ በፊቱ ሁሉ አንድ ላይ ሆነው በብረት መያዣ የተንጠለጠሉ ነበሩ። እንደያዛቸው ፈጥኖ ወደመኝታ ቤት ገባ። ትልቅ መንፈሳዊ ስዕል ያለበት ጠባብ ክፍል ነበር። ግድግዳ ተደግፎ ጥልፍ ስራ ያለበትን ምንጣፍ የለበሰ ፍፁም ንፁህ አልጋ ተዘርግቷል። ሶስተኛውን ግድግዳ የተጠጋና የተለያዩ ኪሶች ያሉት ሳጥን ቆሞአል። የሚገርም ነገር ነው። ቀልፎቹን ወደ ሳጥኑ ኪሶች ማስገባት እንደጀመረና መንቀጫቸውን እንደሰማ ብርክ ያዘው። ወዲያውኑም ሁሉንም ነገር ትቶ የመሸሽ ስሜት እንደገና አደረበት፤ ይህ ስሜቱ ግን ምንም ያህል አልቆም፤ መሄድ የለ መሸሽ እዛው ተቸክሎ ቀረ። ሌላ አስደንጋጭ ሀሳብ ከመቅፅበት መጥቶ አሳነነው፤ አንስረርታ ይሆን እያለ እንደቀልድ ፈገግ አለ። አሮጊቷ በሕይወት ያለችና የምትደርስበት መሰሉ ታየው። ቀልፎቹንና መሳቢያዎቹን እንዳለ ትቶ ተመልሶ ወደ እርሷው በፍጥነት ሄደ፤ መጥረቢያውን አንስቶ እንደገና ብድግ አደረገ፤ በእርሷ

ላይ ግን አሳሳፈውም፡፡ መሞቷ አላጠራጠረውም፡፡ ንገበሰ ብሎ በጥልቀት ሲመራመር የራሱ ቅሏ እንደተፈለጠ ከአንድ ወገን በመጠኑ እንደተበረቀሰ በግልፅ ተገነዘበ፡፡ በጣቱ ሊነኩው ካለ በኋላ ወዲያውኑ እጁን ሰበሰበ፤ ያም ሆነ ይህ ያለአንዳች ችግር ሊያየው የሚችል ነበር፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ ወለሉ የደም ኩሬ አቀረዋል፡፡ ከመቅፅበትም በአንገቷ ላይ ድሪ ማጥለቋን ተመለከተ፡፡ ሊበጥሰው ሞክሮ ጠነከረበት፤ ከዚህም በተጨማሪ በደም የራሱ ነገር፡፡ ከድራው ጋር የተያያዘውን ነገር ከጡቷ ስር ፊልቅቆ ለማውጣት ሞከረ፤ ግን የሆነ ነገር ከማውጣት አሰናከለው፡፡ ሳይነቃነቅ በዚያው ቀረ፡፡ በንዴት ከመጠፋ የተነሳ ድራውን ከእነአንገቷ ለመበጠስ በማሰብ መጥረቢያውን በድጋሚ አነሳ፤ ለማድረግ ግን አልደፈረም፡፡ ለሁለት ደቂቃ ያህል ከታገለና መጥረቢያውና እጁ በደም ከተለወሱ በኋላ የአሮጊቷን አካል በመጥረቢያው ሳይነካ ድራውን ለመበጠስ በቃ፤ ጎትፋም ቦርሳ አወጣ፡፡ በድራው ላይ ሁለት የእንጨትና የመዳብ መስቀሎች፤ አንድ ትንሽ መንፈሳዊ ስዕል ተንጠልጥለዋል፤ ከላፋ ቆዳ በተሰራው አነስተኛ ቦርሳ ላይ ክብ ብረትና ትንሽ ቀለበት ተያይዘዋል፡፡ ቦርሳው ጥቅጥ ብሏል፤ ራስኩልኒኮቭ በቦርሳው ውስጥ ምን እንዳለ ሳያይ ወደኪሱ ከተተው፤ መስቀሎቹን አሮጊቷ ላይ ወረወረ፤ መጥረቢያውን በእጁ እንደያዘ ወደመኝታ ቤቱ በፍጥነት ተመለሰ፡፡

በጣም ተግድፏል፤ ቀልፎቹን አንስቶ እንደገና መሞከር ጀመረ፡፡ ጥረቱ ግን በሆነ ምክንያት አልሰመረለትም፤ ቀልፎቹ አንዱንም መሳቢያ ሳይከፍቱ ቀሩ፡፡ እጆቹ ክፋኛ ከመንቀጥቀጣቸውም በላይ ያለማቋረጥ ስህተት ይፈፅማል፤ ለምሳሌ ያህል ቀልፋ እንደማይሆን ቢያውቅም መቆርቆሩን አይተውም፡፡ ከሌሎቹ ትናንሽ ቀልፎች ጋር አብሮ የተንጠለጠለውን ትልቅ ቀልፍ በድንገት አስታወሰ፤ ለእነዚያ ኪሶች ሳይሆን ለሳጥን ወይም ለጠመኔ የሚውልና ሁሉም ነገር በዚያ እንደሚገኝ ገመተ (ባለፈውም ጊዜ ይሄው ሃሳብ መጥቶለታል)፡፡ ከመሳቢያዎቹ ጋር መታገሉን ትቶ በርከከ አለና ወደ አልጋው ስር አማተረ፡፡ ጭራሽ አልተሳሳተም፡፡ አንድ ትልቅ የብረት ሳጥን ጉብ ብሏል፡፡ ትልቁ ቀልፍ ስተት ብሎ ጉብቶ ከፈተው፡፡ ከጥንቸል ቆዳ የተሰራ ኮት ከቀይ ጨርቆች ጋር ሆኖ በነጭ አንሳሳ ተጠቅሎ ከላይ ይታያል፡፡ ከስር የሐር ቀሚስና ነጠላ ሲኖሩ በጠቅላላ በሳጥኑ ውስጥ ከልብስ በስተቀር ሌላ ምንም ነገር ያለ አይመስልም፡፡ በመጀመሪያ በደም የተጨማለቀ እጆቹን በቀዮቹ ጨርቆች መጥረግ ጀመረ፡፡ ‘ቀይ ነው፤ ደም ደግሞ በቀይ ነገር ላይ አያስታውቅም’ እያለ ከአሳሳሲ በኋላ ከመቅፅበት አእምሮው እንደገና ተመለሰለት፡፡ ‘ወይ አምላኬ፤ አእምሮቼን እየሳትኩ ነው እንዴ?’ ሲል ከጭንቀት ጋር አሰበ፡፡

ልብሶቹን ገና ማገለባበጥ ከመጀመሩ ከቆዳ ኩቱ ውስጥ የወርቅ ሰአት ዱብ አለ፡፡ ሁሉንም ነገር መበርበር ጀመረ፡፡ በርግጥም ከልብሶቹ ውስጥ ይህ ነው የማይባሉ የወርቅ አይነቶች ተሻግደዋል፤ አንዳንዶቹ የመያዣ እቃዎች ገና ተበዳሪዎቹ የተበደሩትን እንደመለሱ ተመሳሽ የሚሆኑ ሲሆኑ ሌሎቹ ደግሞ ተበዳሪዎቹ መክፈል አቅቶአቸው የተወረሱ ናቸው - የወርቅ አምባሮች፤ ቀለበቶች፤ ጉትቻዎች፤ ሀብሎችና የመሳሰሉት፡፡ አንዳንዶቹ በማስቀመጫ ሳጥኖች ውስጥ ናቸው፤ ሌሎቹ ደግሞ በጥንቃቄ በጥንድ ጋዜጣ ተጠቅለው የተቋጠሩ ናቸው፡፡ ጊዜውን ሳያባክን በሰራውና በኩቱ ኪሶች ውስጥ እንደመጠላት ያጭቃቸው ጀመር፤ ብዙዎቹን ለማጋበስ ግን ጊዜ አልነበረውም፡፡...

እርጊቷ ከነበረችበት ክፍል የኩቴ ድምፅ በድንገት ተሰማው። ቆሞ ከው ብሎ ቀረ። ሁሉም ነገር ግን እረጭ እንዳለ ነበር። እርሱ ራሱ የገመተው መሆን አለበት። ወዲያውኑ ደግሞ እንደማቃሰት የመሰለ የደከመ ድምፅ ከሰማ በኋላ ለሁለትና ለሶስት ደቂቃ እረጭ አለ። መተንፈስ አቅቶት ሳጥኑ ላይ ተንበርክኮ አደፈጠ፤ ከመቅፅበት ግን ዘሎ በእግሩ ቆመና መጥረቢያውን ይዞ ከመኝታ ቤቱ ወጣ።

በክፍሉ መሀል ለመሀል ሊባቪታ ቆማለች፤ የሆነ ጥቅል ነገር ይዛ የአህፉን አስከሬን እያየች ደርቃለች። እንደበረዶ ከመንግብቷም በላይ ድምፅ ለማሰማት እንኳን አቅም አጥታለች። ከመኝታ ቤቱ በጥድፊያ ሲወጣ ባየችው ጊዜ መላ ሰውነቷን ብርክ ያዘው፤ ተንዘፈዘፈች፤ እንደሚረግፍ ቅጠል ተንቀጠቀጠች፤ ፊቷ ተለዋወጠ። እጇን በትንሹ ዘርግታ አፏን ከፈተች፤ ድምፅ ግን አላወጣችም። አይኗን ከእርሱ ላይ ሳትነቅል ለመጮህ ትንፋሽ ያጣች ይመስል ድምጿን አጥፍታ የኋልዮሽ እያፈገፈገች ወደክፍሉ ጥግ መሄድ ጀመረች። መጥረቢያውን እንደያዘ ደረሰባት። የሆነ ነገር ሲያስፈራቸው የሚያስፈራቸውን ነገር እያዩ ለማልቀስ እንደሚዘጋጁ ሕፃናት ከንፈሮቹ ተርበተቡት። መጥረቢያውን ከፈቷ ላይ ሲያግጥፍ እጆቿን አንስታ ፊቷን መስጠክል በወቅቱ ማድረግ የነበረባት ጉዳይ ቢሆንም ከው ብላ ቀረች። ምንም ያልያዘውን ግራ እጇን ትንሽ ብድግ አደረገችና መጥረቢያውን እንዲከላከልላት በቀስታ ዘረጋችው። መጥረቢያው በቀጥታ በራሱ ቅጂ ላይ አረፈ። የመጥረቢያው ስለት እስከ አናቷ ድረስ በመዝለቅ ግንዛሯን በረቀሰው። ከወለሉ ላይ ተዘረረች። ራስኮልኒኮቭ ከቀጥጥር ውጭ ሆነ። የያዘችውን ጥቅል አንስቶ ወረወረና ወደኮሪዶሩ ሮጠ።

ያልጠበቀውን ይህን ሁለተኛ ግድያ ከፈፀመ በኋላ በፍርሀት እየተዋጠ ሄደ። በተቻለ ፍጥነት ከአካባቢው ለመጥፋት ፈለገ። በዚያን ቅፅበት ሁሉም ነገር ግልፅ ሆኖ ቢታየው ኖሮ፤ የገበበትን ሁኔታ አስቸጋሪነት ቢገነዘብ ኖሮ፤ የገጠመው ሁኔታ የቱን ያህል ዘግናኝና አስከፊ እንደሆነ ቢረዳ ኖሮ፤ ከዚህም በተጨማሪ ከዚያ ተነስቶ ቤቱ እስከሚገባ ድረስ ምን ያህል እንቅፋት ማለፍና ምን ያህል ግድያ መፈፀም እንደሚጠበቀው ቢያውቅ ኖሮ ሁሉንም ነገር ትቶ እጇን በሰጠ ነበር። እጇን የሚሰጠውም ለራሱ ሕይወት በመፍራት ሳይሆን የፈፀመው ድርጊት ስለሚያንሸግሽው ነው። ይህ ዘግናኝ ስሜት በየደቂቃው እየጨመረ የሚሄድ ይመስል ነበር። ከዚህ በኋላ ወደ ሳጥኑ ቀርቶ ወደክፍሉ እንኳን እንዲሄድ የሚገፋፋው አንድም የምድር ሀይል ጠፋ።

ቀስ በቀስ ግን በጥልቀት መመራመር ያዘ፤ ሁሉንም ነገር ወይም ቢያንስ ዋናውን ነገር ረሰቶ በማይረባ ነገር ሲጨነቅና ሲጠበብ የሚውልባቸው ቀናት ነበሩ። አሁን ግን ወደወጥቤቱ አማትሮ ግማሽ ባለ ውሃ መኖሩን እንደተመለከተ እጆቹንና መጥረቢያውን ማጠብ እንዳለበት ተረዳ። መጥረቢያውን ውሃው ውስጥ ነበረና ከመስኮቱ ጦርዝ ከተቀመጠ ሰባራ ማስቀመጫ ላይ ቀራጭ ሳሙና አንስቶ እጆቹን ባለው ውስጥ ማጠብ ጀመረ። ደሙን ከአጠባ በኋላ መጥረቢያውን አውጥቶ ብረቱን አፀዳ፤ ለሶስት ደቂቃ ያህል በእጆታው ላይ የነበረውን የደም ነጠብጥብ በሳሙና ላይቀር እየፈተነ እንዲፀዳ አደረገ። በወጥቤቱ ውስጥ በተሰጣ ጨርቅ አደረቀውና መጥረቢያውን ወደመስኮቱ አስጠግቶ ለረጅም ጊዜ በጥሞና ተመለከተው። እጇታው ገና ካለመድረቁ በስተቀር አንዳችም አይነት የደም ምልክት አልነበረም። መጥረቢያውን በካፖርቱ ውስጥ ባለው ሲባን አንጠለጠለና የወጥቤቱ ደብዛዛ

መብራት እስከፈቀደለት ድረስ ካፖርቱን፤ ሱሪውንና ጫማውን ቃኙ። በመጀመሪያ እይታ ጫማው ላይ ጥቂት የደም ነጠብባቦች ከመኖራቸው በስተቀር ሁሉም ነገር የተስተካከለ ነበር። ጨርቅ አደረቀና ጫማውን ጠረገ። ይሁንና በጥልቀት ካልተካሄደ ግምገማ ላይ ተነሥቶ ድርጊት እንደፈፀመና ያልተጠበቀ ትኩረት ሊጋብዝ የሚችል ነገር ሊኖር እንደሚችል ተሰማው። በሁኔታው በመገረም በክፍሉ ውስጥ ቆመ። አስከፊና አሳዛኝ ሀሳብ በአእምሮው ተንሰራፋ። የአብድ ስራ መፈፀሙን፤ በዚያን ወቅት በደንብ ለማሰብና ራሱን ለመከላከል አለመቻሉን፤ በአጠቃላይ ሲታይ አሁን ያደረገውን ማድረግ ያልነበረበት መሆኑን የሚጠቀም ሀሳብ።... ወደ ኮሪደሩ እየጮጠ 'ወይ አምላኬ! ከዚህ መውጣት አለብኝ! መሮጥ አለብኝ! የግድ መሮጥ!' ሲል አጉረመረመ። ከኮሪደሩ ሲደርስ ግን ከዚህ በፊት ያላየው ሰቆቃ ገጠመው።

አይነን ማመን እስኪያቅተው ድረስ ቆሞ ተመለከተ። ከኮሪደሩ ወደ ደረጃው የሚወስደው የፊት ለፊቱ በር፤ ያከጥቂት ጊዜ በፊት ከአጠገቡ ቆሞ መጥሪያውን ሲደውል የቆየበትና እርሱ ራሱ አልፎ የጣበት በር ክፍቱን ጠበቀው። አልተቆለፈም ወይም አልተዘጋም! ምናልባትም እርሱ ከጣ በኋላ አሮጊቷ ለጥንቃቄ ብላ አልዘጋችው ይሆን። ግን እንዴት ይሆናል? ከዚያ በኋላ ሊሳቩታን አይቷታል! ግድግዳውን ጥሳ ሳይሆን በበሩ በኩል ልትገባ እንደቻለች እንዴት አልተገነዘበም! በፍጥነት ወደበሩ ሄዶ በቀጭን ሰንሰለት አያያዘው።

‘ግን ምን መስራቱ ነው? ከዚህ መሄድ አለብኝ! መሄድ አለብኝ!’

ሰንሰለቱን አላቅቆ በሩን ከፈተና ማዳመጥ ያዘ።

ቆሞ ለረጅም ጊዜ አዳመጠ። ከታች በኩል ምናልባትም ከዋናው በር አጠገብ ሁለት ሰዎች እየተወቃቀሱ ይንጫጫሉ። ጉዳዩ ምንድነው? በትእግስት ሲጠባበቅ ከቆየ በኋላ ዳዋ እንደመታው ዘር ጫጫታው ጠፋ። ከታችኛው ፎቅ ላይ በር ተከፍቶ የሆነ ሰው ለራሱ እየዘፈነ ቀልቀል መውረድ እንደጀመረ ከቤት ሊወጣ ነበር። ‘ምን አይነት የሚደብር ድምፅ ነው!’ ብሎ አሰበ። እንደገና በሩን ዘጋና ድምፁ እስኪያቆም ድረስ ጠበቀ። በመጨረሻ ሁሉ ነገር እረጭ አለ። ደረጃውን ቀልቀል ሊወርድ ሲል የኩቴ ድምፅ በብዛት ሰማ።

ይህ ኩቴ ከእርሱ ዘንድ ለመድረስ ገና ብዙ መጓዝ ቢቀረውም የኩቴውን ድምፅ በሰማበት ወቅት የሆነ ሰው ወደ አራተኛ ፎቅ ማለትም ወደ አሮጊቷ ቤት እየመጣ መሆኑን በአንድ አይነት ምክንያት እንደጠረጠረ ከጊዜ በኋላ ሁሉ ያስታውስ ነበር። ለምን? ይህን የኩቴ ድምፅ ምን ልዩ አደረገው? ወጥነት ያለውን የጠድ ሰው የገዛታ ገዛ የሚያመለክት ድምፅ ነበር። ሰውየው የመጀመሪያውን ፎቅ ዘልቆ ሁለተኛውን ፎቅ ተያያዘ። የኩቴው ድምፅ እየላላ ሄደ! ደረጃ የሚወጣው ሰው ቁና ቁና ሲተነፍስ ተሰማው። ወደሰስተኛው ፎቅ ቀጠለ! እየመጣ ነበር! ወዲያውኑም ግሉዝ አካል የሆነ መሰለው፤ ከነፍሰ ገዳይ ጋር ተፋጠሠ እያለህም ቢሆን መንቀሳቀስ አቅቶህ፤ ከመሬት ላይ ተተክለህና ከንድህን እንኳን ማንሳት ተሰኛህ በቀረጸበት የህልም አለም ውስጥ የሚደረግ ሆኖ ታየው።

ሰውየው ወደአራተኛ ፎቅ እንደተቃረበም በሚገርም ፍጥነት ወደአሮጊቷ ቤት ገብቶ በሩን ዘጋና ድምፁ ሳያሰማ በሩን ከብረት ሰንሰለቱ ጋር አያያዘ። በደመ ነፍስ ያደረገው እንቅስቃሴ አገዘው። ከዚህ በኋላ ትንፋሾን ዋጥ አድርጎ ከበሩ ስር አገለበሰ። ከጥቂት ጊዜ

በፊት እርሱንና አሮጊቷን በር ሊያይቷቸው አድፍጦ ያዳምጥ የነበረበት ሁኔታ ተደገመ፤ በሩ ከሌላቸው እንጂ ፊት ለፊት በተፋጠጡም ነበር።

እንግዳው ደጋግሞ ቁና ቁና ተነፈሰ። ራስኩልኒኮቭ መጥረቢያውን በእጁ እንደያዘ ‘ግዝፍና ወፍራም መሆን አለበት’ ብሎ አሰበ። ሁሉም ነገር ቅዠት ይመስል ነበር። እንግዳው መጥረያውን በመጫን አጉልቶ ደወለ።

ራስኩልኒኮቭ ደወል ተደውሎ ድምፅ እንደሰማ በከፍሎ ውስጥ የሆነ ነገር የሚንቀሳቀስ መስሎት ለጊዜውም ቢሆን ጆሮውን ወደዚያው ጣል አደረገ። እንግዳው እንደገና ደውሎ ትንሽ ከቆየ በኋላ የበሩን እጅታ ይዞ ከፋኛ ያንገጫግጭ ጀመር። ራስኩልኒኮቭ በፍርሀት ተውጦ የብረት ሰንሰለቱን እየተመለከተ ክው ብሎ ቀረ፤ ሰውየው በበሩ እጅታ ላይ ያሳረፈው ጡንቻ ከፍተኛ ስልክር ሰንሰለቱ በማንኛውም ጊዜ ይወልቃል ብሎ ገመተ። ሰንሰለቱን ለመያዝ ከአሰበ በኋላ እንደሚያዋጣው ተገነዘበ። ጭንቅላቱ እንደገና ይበጠበጥ ገባ። ‘ነፍሴን ሳላውቅ ከወለሁ ላይ እንዳልዘረጋ!’ የሚል ሀሳብ ብልጭ አለበት። እንግዳው መናገር ሲጀምር ግን ነፍሱ ተመለሰ።

‘ምን ነክቷቸዋል? ተኝተዋል ወይስ አንቆ የጣላቸው ሰው አለ? የትአባታቸው!’ በማለት ከገርድ በርሜል የሚወጣ አይነት ድምፅ በድንገት አሰማ። ‘አልየና ኢቫኖቭና አንቺ አስቀያሚ አሮጊት! የእኔ ቆንጆ ሊሳቪታ! ምናባታችሁ ክፈቱ! ተኝተዋል ወይስ ምንድነው?’

ከእዴት ብዛት ከቀጥጥር ውጭ ሆኖ መጥረያውን በተደጋጋሚ ተጫነ። ሁለቱን ሴቶች በሚገባ እንደሚያውቃቸውና ተደማጭነት ያለው ሰው እንደሆነ አያጠራጥርም ነበር።

ወዲያውኑም ከደረጃው አካባቢ የፊጣን እርምጃ ድምፅ ተሰማ። ሆኖም ራስኩልኒኮቭ የድምፁን መቃረብ እንኳን ልብ አላደረገም።

ደወል ከመደወል ላልባዘው እንግዳ ‘ሰው የለም እንዴ? እንደምክህ?’ የሚል የላላ የወዳጅነት ድምፅ አዲሱ መጤ አሰማ።

‘ከድምፁ መገመት እንደሚቻለው ሰውየው ወጣት መሆን አለበት’ በማለት ራስኩልኒኮቭ ወዲያውኑ አሰበ።

‘እኔንጃ! በሩን መስበር ነው የቀረኝ!’ ሲል ኮች ከመለስ በኋላ ‘ግን እንዴት ልታውቀኝ ቻልክ?’ ሲል ጠየቀው።

‘ሶስት ጊዜ በከረንባላ ጨዋታ ረትቼህለሁ፤ አታስታውስም እንዴ?’

‘አስታውስኩ!’

‘የለም ማለት ነው? ይገርማል-ይሄ ፍርጃ ነው። አሮጊቷ የት ልትሄድ ትችላለች? ቀጠሮ ይዞን ነበር።’

‘እኔም እንዲሁ ቀጠሮ ይገኛ ነበር።’

‘ምንም ማድረግ አንችል፤ አይደል እንዴ? ብንመለስ ይሻላል። ምንአባቷ ገንዘብ ከእርሷ ለመውሰድ ተስፋ አድርጌ ነበር!’ ሲል ወጣቱ በቀጭት ተናገረ።

‘በርግጥ መመለስ አለብን፤ ለምን ግን ቀጠረችኝ? አሮጊቷ እራሷ ነች ና ያለችኝ። የመጣሁት ደግሞ ከሩቅ ቦታ ነው። ወዴትስ ልትሄድ ትችላለች? ይገርማል-ሁልጊዜ ከቤት አትወጣ፤ ነጋ ጠባ ከቤት ነች። እግራን ያመኛል ስትል ከርማ ከርማ አሁን ከመቅፅበት ገዛ መጀመሯ ነው!’

‘ዘበኛውን ብንጠይቅ አይሻልም?’

‘ሰለምንድነው የምንጠይቀው?’

‘ለምንና ወዴት እንደሄደችና መቼ እንደምትመለስ’

‘መጠየቁ ምን ይጠቅማል? ጭራሽ ከቤት ወጥታ አታውቅም።’ የቦሩን እጅታ ይዞ እንደገና አንገጫገጨ። ‘ምናባቱንስና፤ እርባናም የለው። ተነስ እንሂድ።’

‘ቆይማ! ቦሩን በምትነትት ጊዜ የሚያሳየውን ንቅናቄ አስተውለህል?’ ሲል ወጣቱ ሰውዬ በድንገት ጮኸ። አያይዞም ‘ይታይህ እንጂ፤ በሰንሰለት ተያይዟል እንጂ በቀልፍ አልተዘጋም ማለት ነው፤ በሰንሰለቱ እንኳን ሲርዝገብ አይሰማህም’ አለ።

‘ይህ የሚያሳየው ቢያንስ ከሁለት አንዱ ከቤት እንዳሉ ነው። ሁለቱም ከቤት ቢወጡ ኖሮ ቦሩን ከውጪ ዘግተው ይሄዳሉ እንጂ ከውስጥ በኩል በሰንሰለት አያያይዙትም። ከውስጥ በኩል እንዲያያዝ ደግሞ ከቤት መሆን አለባቸው። አይመስልህም እንዴ? ከቤት ሁነው ቦሩን አለመከፈታቸው ግልፅ ይመስለኛል!’

በሁኔታው የተገረመው ኮች ‘ልክ ነህ! ምን እያደረጉ ነው?’ ሲል ጮኸ።

በንዴት ቦሩን ማንገጫገጨን ቀጠለ።

‘ቆይማ። ማንገጫገጨን አቀም! የሚገርም እኮ ነው። ይሄን ሁሉ አድርገህ ካልከፈቱ ሁለቱም ሀሊናቸውን ስተዋል ወይም...’

‘ወይም ስትል ምን ለማለት ነው?’

‘ምን ማለቱ እንደሆነ እነግርሀለሁ። ሄደን ዘበኛውን እንቀስቅስና እንጥራው’

‘ልክ ነህ!’

ተያይዘው ሊሄዱ ሲሉ ወጣቱ ቆም አለና ‘እንዲህ ቢሆን ይሻላል! እኔ ወደታች ወርጄ ዘበኛውን እስከምጠራ ድረስ አንተ ከዚህ ጠብቅ’

‘ለምን ከዚህ እጠብቃለሁ?’

‘የሆነውን ማወቅ አንችልም፤ እንዴት እንችላለን?’

‘ምናልባትም ትክክል ነህ።’

‘የወደፊት ዐቃቤ ሕግ እንደመሆኔ መጠን የሆነ ያልተለመደ ነገር እንዳለ ይሰማኛል!’ በማለት ወጣቱ ተናግሮ በደረጃው ቀልቀል ወረደ።

ኮች ከቦሩ አጠገብ እንደቆመ ነበር። መጥሪያውን በዝግታ ተጭኖ ለአንድ ጊዜ የደወል ድምፅ አሰማ፤ ከዚያም እየተመራመረ የቦሩን እጅታ መነካት ጀመረ፤ በሩ በሰንሰለት ብቻ መያያዝን ለማመን ሲል እጅታውን ሳብ አደረገና ለቀቀው። ቀና ቀና እየተነፈሰ ጎንበስ ካለ በኋላ በቀልፍ መክተቻው ቀዳዳ በኩል አጮልቆ ማየት ጀመረ፤ ቀልፉ ከውስጥ ተንጠልጥሎ ስለነበር ግን ምንም ማየት አልቻለም።

ራስኩልኒኮቭ መጥረቢያውን እንደያዘ ተረብሾ ቆሟል። ወደውስጥ የሚገቡ ከሆነ ጥቃት ሊሰነዘርባቸው እስከ መዘጋጀት ድርሷል። ቦሩን እየንገጫገጨ ያወሩ በአበረቦት ወቅትም ከውስጥ ሆኖ በመጮህ አስፈራርቶ ሊያባርራቸው ፈልጎ ነበር። በሩን ለመክፈት በታገለበትም ጊዜ የሰድብ ቃላት ሊሰነዘርባቸው ዳድቶት ነበር። ‘ከዚህ ሁሉ ቶሎ የመገላገል ሀሳብ’ ብልጭ አለበት።

‘እስኪሆን ምን እየሰራ ነው?’ ሲል ኮች አገረመረመረ። ደቂቃ በሌላ ደቂቃ እየተተካ ጊዜው ነጎደ። ማንም ሰላልመጣለት ኮች ተቀነጠነጠ።

‘ምን አይነት ነገር ነው!’ እያለ በንዴት ከጮኸ በኋላ ደረጃውን በእግሩ ድም ድም እያደረገ ቀልቀል ወረደ። የኩቴውም ድምፅ እየጠፋ ሄደ።

‘ወይ አምሳኪ! አሁን ምንድነው ማድረግ ያለብኝ?’ አለ ራስኩልኒኮቭ።

ሰንሰለቱን አላቆ በሩን ገርቦብ አደረገ። ድምፅ የለም። ወዲያውኑም ያለማወላወል ከቤት ወጣ፤ በሩን አጥብቆ ከዘጋ በኋላ ቀልቀል ወረደ።

ደረጃውን እንዲጋመሰም ከስሩ ካለው ፎቅ ሳያሰበው ከፍተኛ ድምፅ ሰማ። ራሱን የሚደብቅበት ቦታ ሰላጣ መላ ቅጡ ጠፋው። ተመልሶ ወደአሮጊቷ ቤት ለመሄድ ከጀለ።

ከስሩ ካለው ቤት ‘አንተ ድሚትሪ! ብላት*!’ እያለ የሚጮኸው ድምፅ ግን እየተከተለው ቀልቀል ሮጠ። ጨካኝም ከደጃፍ አካባቢ በርቀት እስኪሰማ ድረስ ተመናመና ሁሉም ነገር እንደገና እረጭ አለ። ወዲያውኑ ግን ከሶስትና ከአራት የማይበልጡ ሰዎች በፍጥነትና በጨካኝነት እየተነጋገሩ ደረጃውን መውጣት ጀመሩ። የወጣቱን ሰውዬ የሚያቃጭል ድምፅ ሰማና ‘እነርሱ ናቸው!’ አለ።

ተስፋ በመቀረጥ የመጣው ይምጣ ብሎ ዝብ ቀጠለ። ከዝው ካቆሙት ሁሉም ነገር አበቃለት ማለት ነው፤ አልፏቸው ዝውን እንዲቀጥል ቢያደርጉትም መልኩን ሊያስታውሱ ስለሚችሉ ሁሉም ነገር አበቃለት ማለት ነው። ለመገናኘት አንድ የደረጃ እርከን ብቻ ቀራቸው - እንዲጋጣሚ ሆኖ ግን ተረፈ! በሁለተኛ ፎቅ ላይ በስተቀኝ በኩል ቀለም ቀቢዎች እያሳመሩት የአበረው ቤት ሆንብለው ያደረጉት ይመስል በሩ ወለል ብሎ ተከፍቶ ጠበቀው። ከደቂቃ በፊት እየጮሁ የሮጡት ምናልባትም እነርሱ ነበሩ። የየክፍሉ ወለሎች ገና መቀባታቸው ነበር፤ በአንዱ ክፍል ውስጥ ቀለምና ብሩሽ ያለባቸው አነስተኛ የእንጨት ሳጥንና የሽግግ ማሰሮ ተቀምጠዋል። ወደተከፈተው በር ገስግሶ ከግድግዳ ስር ተደበቀ። ወደሁለተኛ ፎቅ እየደረሱ ስለነበር ለጥቂት አመለጠ። የተከፈተውን በር አልፈው እየተንጫጨጩ ወደ አራተኛ ፎቅ ዘለቀ። ራቅ እስኪሉለት ጠበቀና በሰምሶማ ሩጫ ቀልቀል ወረደ።

ከደረጃውም ሆነ ከዋናው በር ላይ ያጋጠመው ሰው አልነበረም። ዋናውን በር አልፎ ወደግራ በመታጠፍ ጎዳናውን ተያያዘው።

ከአሮጊቷ ቤት እንደደረሱ ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት ተዘግቶ የነበረውን በር ከፍቱን ሲያገኙት እንደሚገረሙ፤ ራሳቸውን እንደሚያዩ፤ ገዳዩ በቅርቡ እዚያው እንደነበርና የሆነ ቦታ ተደብቆ እንዳመለጣቸው እንደሚገነዘቡ እንዲያውም እነርሱ ደረጃውን ሲወጡ ካዩት ባዶ ቤት ተደብቆ ማምለጡን እንደሚገምቱ በሚገባ ተረዳ።

ሁኔታው ይህን ቢመስልም፤ ከሚታጠፈው መንገድ ለመድረስ የቀረው የመቶ ሜትር ያህል ርቀት ቢሆንም ፈጥኖ ለመጓዝ አልደፈረም። ‘እራታው እስከሚበርድ ድረስ ከአንዱ ግቢ ገቢቹ ከደረጃ ላይ አድፍጦል ልጠብቅ? አይሆንም። ይሄማ ችግር መጋበዝ ነው! መጥረቢያውን ግን ከሆነ ቦታ መጣል የለብኝም? ታክሲ ልያዝ? ተዘረክርኬአለሁ ልበል! እንዲያውም በእስኪሆን ሁኔታ ተዘረክርኬአለሁ!’

በመጨረሻም የሞት ሞቱን ከጠባቡ መንገድ ደረሰ፤ ከሞላ ጎደል ከአደጋው እንዳመለጠ ተኾነበት። በዚያ መንገድ የጥርጣሬ አይን አይገርፈውም፤ ብዙ ሰዎች ስለሚመላለሱ ከባህር እንደገባ ጨው እዛው ቀልጦ ቀረ።

ግን ያ ሁሉ ጭንቀት በጣም ስላደከመው ከሞላ ጎደል መንዝ ተሳነው። አንገቱ እስኪርስ ድረስ ሳብ አጠመቀው። ወደ ሌላ መንገድ እንደተሸጋገረም አንዱ አልፎ ሂያድ ጥሩ አድርገህ ቀምቅመህል፤ አይደል እንዴ?” አለው።

የሚሰራውን መገንዘብ አቃተው። ዝውን በቀጠለ ቁጥር የገጠመውን ሁሉ የማስታወስ አቅሙ ቀነሰ። ይሁንና፤ አሁን ከተያያዘው መንገድ ላይ እንደደረሰ የነበሩት መንገደኞች ጥቂት በመሆናቸው አይን ውስጥ እግባሁ የሚል ፍርሀት በድንገት ያዘው፤ ወደጠባቡ መንገድ ለመመለስ ከጀለ። በማንኛውም ጊዜ ተዝልፍልፍ የሚወድቅ ቢመስለውም እንኳ እንደምንም ርዝማኔ ባለው በተለየ አቅጣጫ ተዝ፤ ከቤቱ ግቢ ደረሰ።

የቤቱን ግቢ እንዳለፈ ሃሳቡ ክፉኛ ተዘርፈውባት ነበር፤ ስለመጥረቢያው ያስታወሰው ከደረጃው እንደደረሰ ነበር። ሰው ሳያየው መጥረቢያውን ከቦታው የመመለስ ከፍተኛ ስራ ይጠብቀው ነበር። መጥረቢያውን መመለስ ቀርቶ ከሆነ ቤት ደጃፍ ላይ አስቀምጦ መግላገሉ ይሻላል የሚለው የቀድሞ ሀሳቡ ከእንግዲህ ሊዋጥለት አልቻለም።

ሁሉም ነገር ግን ያለአንዳች እንቅፋት ተከናወነ። የዘበኛው ቤት በር በቀልፍ ሳይሆን እንዲሁ የተዘጋ ስለነበር ዘበኛው ከቤት እንደሚገኝ ይገመታል። ይሁንና፤ ነገሮችን የማሰላስል ችሎታውን ስላጣ ወደ ዘበኛው ቤት ዘው ብሎ ገባ። ዘበኛው ምን እንደሚፈልግ ቢጠይቀው እንኳን መጥረቢያውን ዝም ብሎ ይሰጠው ነበር። አሁንም ቢሆን ግን ዘበኛው ከቤት አልነበረም፤ ከአግዳሚው ወንበር ስር በፊት በነበረበት ሁኔታ መጥረቢያውን አስቀመጠ። ከዚያ በኋላ ማንንም ሳያገኝና ማንም ሳያየው ከቤቱ ደረሰ። ቤቱን ያከራየችው ባልቲት በሯን ዘግታ ነበር። ወደ ክፍሉ እንደገባ ልብሱን ሳያወልቅ ከሰፋው ላይ እንዳለ ተዘረጋ። እንቅልፍ ሳይወስደው እንደሰመመን አደረገው። በዛች ቅጽበት የሆነ ሰው ወደክፍሉ ቢገባ እየጮኸ መፈርጠጡ አይቀርም ነበር። የተለያዩ ሀሳቦች በጭንቅላቱ ተመላለሱ፤ ታዲያ የቱንም ያህል ቢሞክር በአንዳቸውም ላይ አእምሮውን ማነጣጠር አቃተው።...

*ብላት የሚለው ቃል ሩስያውያን የቁጣ ስሜታቸውን ለመግለፅ ጣልቃ እያሰጡ የሚጠቀሙበት ሲሆን በእንግሊዝኛም ሆነ በአማርኛ አቻ ትርጉሙን ለማግኘት የሚያዳግት ፀያፍ ቃል ነው። [ከተርጓሚዎቹ]

በእንደዚያ አይነት ሁኔታ ለረጅም ጊዜ ለጥ ብሎ ተኛ። አልፎ አልፎ እንደመንቃት ይልና ሰአቱ መርፈዱን ያስተውላል፤ ለመነሳት ግን አይደፍርም። በመጨረሻ ላይ ፀሐይ ቁልጭ ብላ መውጣቷን ተገነዘበ። ግን እንቅልፍ እየተጫጫነው ፎቴው ላይ በጀርባው ተኝቷል። በየምሽቱ ከሰማንት ሰአት በኋላ በመስኮቱ በኩል ከመንገድ የሚሰማው ከፍተኛ ጩኸት ነበር የቀሰቀሰው። 'ስምንት ሰአት አልፏል፤ ሰካራሞች ከመሸታ ቤት እየወጡ ነው' ብሎ አሰበ። ከመቅፅበትም የሆነ ሰው ከፎቴው የጎተተው ይመስል ተነስቶ ቆመ። 'አሁን እውነት ስምንት ሰአት አልፎ ነው?' እያለ ከፎቴው ላይ ተቀመጠ - ከዚያን በኋላ ነበር ሁሉም ነገር በእንዴ ፍንትው ብሎ የታየው።

በመጀመሪያ የሚያብድ መስሎት ነበር። ብርድ ብርድ አለው፤ ያ ግን ገና ሲተኛ ተሰምቶት የነበረው ትኩሳት ውጤት ነው። በአሁኑ ሰአት ከመቅፅበት በመንቀጥቀጡ ጥርሶቹ ተፋጩ፤ እጅና እግሮቹ ተዘለፈላቱ። በሩን ከፋቶ ማዳመጥ ጀመረ፤ የአካባቢው ሰው ሁሉ ተኝቶአል። ትናንት ማታ እንዴት ከቤቱ እንደደረሰ ሊገባው አልቻለም፤ በሩን መገኛት ረስቶ ልብሱንና ባርኔጣውን እንኳ ሳያወልቅ ከፎቴው ላይ ተዘርሮ ነበር። ባርኔጣው ከጭንቅላቱ ወርዶ ከትራሱ አጠገብ ወለል ላይ ወድቆ ነበር። ራሱንና በከፍሉ ውስጥ ያለውን ሁሉ ነገር በመገረም ተመለከተ። 'የሆነ ሰው መጥቶ ቢያይ ምን ይመስለዋል? ሰከሬ እንዳደርኩ ይሞታል?' ከአለ በኋላ ወደመስኮቱ አመራ። በቂ ብርሃን ስለነበር ከእግር ጥፍሩ እስከራስ ፀጉሩ ድረስ ራሱን መገምገም ጀመረ። ልብሶቹን ቃኘ። የተረሱ ምልክቶች እንዳሉ በማለት አማተረ። ግን እንዲህ በቀላሉ የሚታወቅ አልነበረም። እየተንቀጠቀጠ ልብሶቹን ሁሉ አወላልቆ በጥንቃቄ ማየት ጀመረ። እያንዳንዱን ብጥርጥር አድርጎ ፈታተሽ፤ በራሱ ለመተማመን ሰላልቻለ ፍተሻውን ሶስት ጊዜ ደጋገመ። ይሁንና ምንም የተረሳ ምልክት አልነበረም፤ የሰራው ጦርዝ ላይ ብቻ የረጋ ደም ይታያል። ሰንጠውን አንስቶ ያን ቦታ ቆርጦ ጣለው። ከአሮጊቷ ሳጥን ያገኛቸው ቦርሳና እቃ በኪሱ ውስጥ መኖራቸውን በድንገት አስታወሰ። እስከዚያን ጊዜ ድረስ አውጥቶ መደበቅ አልታየውም! ልብሶቹን ሲፈትሽ እንኳን አላስታወሳቸውም! ምን ነኩት ይሆን?

ወዲያውኑ ከኪሱ አውጥቶ ጠረጴዛ ላይ መዘርገፍ ጀመረ። ከኪሱ ዝቅጠክ አድርጎ ከአወጣ በኋላ ከወለሉ አጠገብ የተላጠ የግድግዳ ወረቀት ወዳለበት ጥግ ወስዶ በአገኘው ቀዳዳ ውስጥ ሸጎጠው። ከመቼውም ጊዜ ይበልጥ ያባበጠውን የግድግዳ ጥግ እንደቂል እየተመለከተ 'ሁሉም ነገር፤ ከአክርባው ጭምር ተሰወረ!' በማለት ፈነደቀ። ከመቅፅበት ደግሞ በፍርሃት ተዋጠ። 'ወይ አምላኬ! ምን ነኩቶኛል? አልተሸሸም! እቃ የሚደበቀው እንዲህ አይደለም' ቢል ተስፋ በቆረጠ ስሜት አገረመረመ።

ገንዘብ እንጂ እነዚህ እቃዎች ይገጥሙኛል ብሎ ሰላጠበቀ በቅድሚያ የመሸሸሊያ ቦታ አላዘጋጀም። 'አሁን ግን ምኑ ነው ያስደሰተኝ? እቃ የሚደበቀው እንደዚህ ነው? ማሰብ አቅቶኛል ማለት ነው' ብሎ አሰበ። ድክምክም ብሎ ከፎቴው ላይ ተቀመጠ፤ ወዲያውኑም ከፋኛ መንቀጥቀጥ ጀመረ። ከፎቴው አቅራቢያ ካለው ወንበር ላይ የተቀመጠውን እርጌ የተማሪ ካፖርት በደመ ነፍስ አንስቶ ደረብና ሙቀት ተሰማው። የቅዠት እንቅልፍ ወሰደው።

ከአምስት ደቂቃ በኋላ ግን ከቀጥተር ውጭ ሆኖ ብድግ በማለት ወደሌብሶቹ አመራ። 'ምንም ነገር ሳይሰራ እንዴት እተኛለሁ? ከካፖርቱ ውስጥ የተሰፋውን ገመድ አልከፈሁትም! እንዳለ ነው! እንዲህ አይነት ማስረጃ ተረባቢ ይታሰፋል!' ገመዱን ነቅሎ ወዲያው ከጠጣጠሰ በኋላ ከትራሱ ስር ባሉት ጨርቆች ውስጥ ሸገጠው 'የተቀዳደዱ እራፊ ጨርቆች ጥርጣሬ ላይ አይጥሉም! እንዲያነው ጉዳዩ!' አለ። በከፍሉ ውስጥ መሀል ለመሀል ቅዝብ ብሎ ቆሞ በወለሉ ላይ ያለውንና ዙሪያዊውን በጥንቃቄ በማማተር ያልተረሳ ነገር አለመኖሩን ለማረጋገጥ ሞክረ። ከአእምሮው ጀምሮ ሁሉም ነገር እንደከዳው የመቀጠሩ ሁኔታ ከፉኛ አስቃየው። 'በእኔ ላይ የሚፈፀመው ቅጣት ቢጀመርስ? አዎ፣ የማይቀር ነው!' በእርግጥም ከሰራው ጦርዝ የቀደደው እራፊ ለማንም በሚታይ ሁኔታ በገላጣ ቦታ ከወለሉ ላይ ወድቋል! ራሱን መሉሉ እንደሳተ አብድ 'ምን ነክቶኝ ነው?' እያለ በድጋሚ ጮኹ።

እንግዳ የሆነ ሀሳብ፣ ማለትም ልብሶቹ ሁሉ በደም ተጨማልቀዋል፣ ብዙ የደም ነጠብጣቦች አሉ፣ አእምሮው ደብዝዞ በመዳከሙና በመሸበሩ ግን ማንም አያስተውላቸውም እያለ የሚያጠነጥን ሀሳብ በአእምሮው ተመላለሰ። . . . ወዲያውኑም በርሳው ደም ነክቶ እንደነበር አስታወሰ። 'በደም የራሳውን በርሳ በኪሴ ውስጥ አድርጌ ስለነበር ኪሴ ላይ ደም መታየት አለበት!' ሲል ሳይዘገይ ኪሴን ፈተሽ - በርግጥም የደም ነጠብጣቦችና ምልክቶች አየ። 'በወቅቱ አስታውሼ ኪሴ ደም መንካቱን ከተገነዘብኩ አእምሮዬ ከእነጭራሹ አልከዳኝም፣ አሁንም ማሰብ እችላለሁ ማለት ነው!' እያለ ከመተማመን ስሜት ጋር በደስታ ተነፈሰ። 'ችግሬ የትኩሳት ውጤት የሆነ ጊዜያዊ የአቅም ማጣት ነው፣ ጊዜያዊ የቅዠት እንቅልፍ ነው።' ብሎ አሰበ። ከሰራው የግራ ኪስ ላይ ያለውን ጨርቅ በመሳ ቀደደ። በዚያን ቅፅበት የፀሐይ ጨረር ከግራ እግሩ ጫማ ላይ አረፈ። በተቀደደው ጫማ በኩል ብቅ ያለውን ጣት የሸፈነው የእግር ሹራብ የደም ነጠብጣቦች የሚታዩበት ይመስላል። ጫማውን አውልቆ ሲያይ በርግጥም በደም ተጨማልቋል። 'አሁን ምንድነው ማድረግ ያለብኝ? የእግር ሹራቤን፣ የሰፊዬን ጦርዝና የኪሴን ጨርቅ እንዴት ነው የምገላገላቸው?'

ሁሉንም በእጁ ከጨበጠ በኋላ በከፍሉ ውስጥ መሀል ለመሀል ቆመ። 'በምድጃው ውስጥ ከትቼ ላቃጥላቸው? እንዴትስ ማቃጠል ይቻላል? ክብራት እንኳን የለኝ። ወጣ ብዬ ወደአንዱ ቦታ ብወረውራቸው ይሻላል!' እያለ ተመልሶ ከፎቴው ተቀመጠ። 'ጊዜ ሳታባክን አሁኑኑ አድርግ!' የሚል ሀሳብ መጣለት። ያሰበውን በማድረግ ፋንታ ግን ጭንቅላቱን ከትራሱ ላይ እንደገና አስደገፈ። እንደገና ከፉኛ መንቀጥቀጥ ጀመረ! እንደገና ካፖርቱን አንስቶ ደረበ። 'ጊዜ ሳላባክን አሁኑኑ መሄድ አለብኝ! ሁሉንም ነገር ወደ አንድ ቦታ በፍጥነት መጣል አለብኝ!' እያለ በእንቅልፍ ልቡ በተደጋጋሚ ለመሳሳት በመሞከሩ ብዥ አለበት። ለአያለ ጊዜያት ከፎቴው ዘሉ ለመሳሳት ሞክሮ አቃተው። በመጨረሻ ከእንቅልፉ እንዲነቃ ያደረገው የበሩ መንኳኳት ነበር።

'ጌታው፣ ክፈት! በሕይወት አለህ ወይስ ሞተህ? ሁልጊዜ እንደተኛህ ነው። ብዙ ቀናት ሆኖሃል እንደውሻ ስትተኛ! ልክ እንደውሻ! በቃ የዘወትር ባህሪህ ነው! ክፈት በሩን! አምስት ሰአት ሊሆን ነው!' እያለች ናስታሲያ በሩን በጡጫ ደበደበች።

'ምናልባት ወጥቶ ይሆናል' የሚል የወንድ ድምፅ ተሰማው።

'ይሄማ የዘበኛው ድምፅ ነው! ምን ፈልጎ ነው?' አለና ብድግ ብሎ ከፎቴው ላይ ተቀመጠ። የሀመም ስሜት እስከሚሰማው ድረስ ልቡ በፍጥነት መታ።

‘በሩን በሰንሰለት ማን እንዳያያዘው ለማወቅ እፈልጋለሁ። ቆልፎ መቀመጥ ጀመረ ልበል! እንዳይሰርቁት ፈርቶ ነው? ጌታው ክፈት! ተነስ!’ በማለት ናስታሲያ በንዴት ተናገረች።

‘ምንድነው የሚፈልጉት? ዘበኛው ለምን መጣ? ሁሉም ነገር ተደርሶበታል ማለት ነው። ልክፈት ወይስ አልክፈት? የመጣው ይምጣ መክፈቱ ይሻላል..’ ሲል ደመደመና ትንሽ ቀና ብሎ ወደፊት በመንጠራራት የበሩን በሰንሰለት አሳቀቀ።

ከፍሉ በጣም ጠባብ ስለነበር ከመኝታው ሳይነሳ ሰንሰለቱን ለማውለቅ ቻለ።

በርግጥ ትክክል ነበር፡- ናስታሲያና ዘበኛው ቆመዋል።

ናስታሲያ በመገረም ተመለከተችው። ቃል ሳይተነፍስ በሰም የታሸገ ፖስታ የሰጠውን ዘበኛ ተስፋ በቆረጠ በታዛዥነት አይን ተመለከተ።

ፖስታውን እንደሰጠውም ‘ጌታው፣ ከጣቢያ የተላከ መጥሪያ ነው’ አለው።

‘የምን ጣቢያ?’

‘የፖሊስ ጣቢያ ነዋ። ሊያነጋግሩህ ይፈልጋሉ።’

‘የምን ፖሊስ? ለምንድነው ሊያነጋግሩኝ የሚፈልጉት?’

‘ጌታው ለምን እንደሆነ አላውቅም። ሊያነጋግሩህ ስለሚፈልጉ ብትሂድ ይሻላል።’

ዘበኛው ከእግር ጥፍሩ እስከ ራስ ፀጉሩ ተመለከተው፤ ከፍሉን አማተረና ለመውጣት ሲል ፊቱን መለሰ።

ከራብኦልኒኮቭ ላይ አይኗን ያልነቀለችው ናስታሲያ ‘ጌታው በጣም ያመመህ ትመስጠህ’ አለች። ዘበኛው ትንሽ ዞር እንዳለ ‘ከትናንት ጀምሮ ትኩላት አለበት ገና አለቀቀውም’ ስትል ተናገረች።

ራብኦልኒኮቭ ምንም መልስ ሳይሰጥ ፖስታውን ሳይከፍት እንደያዘው እዛው ቆሞ ቀረ።

ናስታሲያ ከፎቴው ሊነሳ እንደሞከረ ተመልክታ በማዘን ‘መነሳት የለብህም። ከአመመህ ባትሂድ ይሻላል። የሚያስቸኩል ነገር የለም። በእጅህ ደግሞ ምንድነው የያዝኩት?’ አለችው።

እጁን ተመለከተ፡- የቆረጠውን የሰሪ ጠርዝ፣ የእግር ሹራቡንና ከኪሱ ላይ የቀደደውን ጨርቅ በቀኝ እጁ ይዞአል። የሚሰራውን ሳያውቅ ልቡን ነስቶት ከራስ ምታት ጋር እንደነቃ እነዚህን መኝታው ላይ አስቀምጦአቸው የነበሩ ግሳንግሶች በእጁ ሰበሰቦ ከያዘ በኋላ እንደገና አሸለበ።

‘ወይ ፈጣሪ! የሰበሰበውን ግሳንግስ እስቲ ተመልከቱ! ወርቅ ያገኘ ይመስል ይዞት ይተኛል።’ እያለች ከት ብላ ሳቀች። ወዲያውኑም የክረምት ካፖርቴ ውስጥ ሸነጠና ትክ ብሎ ተመለከታት። በዚያን ወቅት በሚገባ ማሰብ ቢሳነውም የሚታሰር ቢሆን ኖሮ በእንዲህ አይነት መልኩ እንደማይቀርቡት ተገነዘበ። የፖሊስ ጣቢያው ጉዳይ ግን ግራ አጋጣው።

‘አንድ ሰኒ ሻይ አትጠጣም? ከፈለግህ ላምጣልህ፣ የተረፈ አለ።’

‘ይቅርብኝ! ብሂድ ይሻላል! አሁኑኑ እሂዳለሁ’ እያለ ተነሳ።

‘ደረጃውን መውረድ እንደሚያቅትህ እርግጠኛ ነኝ!’

‘እሂዳለሁ..’

‘እንዳሻህ።’

ዘበኛውን ተከትላ ወጣች። የሰበሰበውን ግላንግስ በብርሃን ለማየት ሲል ቶሎ ብሎ ወደመስኮቱ አመራ። ‘ብርግጥ የደም ነጠብጣብ ቢኖርበትም ሊያስተውሉት የሚችሉት አይደለም፤ በቆሻሻና በእድፍ ደብዝዞአል። የጠረጠረ ሰው ካልሆነ በስተቀር አያስተውለውም። ናስታሲያ ከርቀት ምንም ልታስተውል አትችልም። አምላክ ይመስገን!’ እየፈራ እየተባ ፖስታውን ከፍቶ ማንበብ ጀመረ። ለረጅም ጊዜ ከአነበበ በኋላ ምን እንደሆነ ተገነዘበ። በዚያኑ እለት በሶስት ሰአት ተኩል ከወረዳው ፖሊስ አዛዥ ቢሮ እንዲቀርብ ከፖሊስ ጣቢያ የተላከ ተራ መጥሪያ ነበር።

‘ግን ምንድነው ጉዳዩ! ከፖሊስ ጋር የሚያገናኝ ምንም ነገር የለም! ለምን በዛሬው እለት ሆነ?’ እያለ ግራ በመጋባትና በትካዜ አሰበ። ‘አምላክ ቶሎ ይገላግላች!’ ሲል ተንበርክኮ ፀሎት ሊያደርስ ነበር፤ ወዲያው ግን ሳቁ ቀደመው-በፀሎቱ ሳይሆን በራሱ ሳቀ። በጥድፊያ መለባበስ ጀመረ። ‘ኩተያዝኩም ተያዝኩ ነው! ምንም ልዩነት የለውም! የእግር ሹራቡን ሳድርግ?’ እያለ አሳሳለ። ‘የበለጠ በአባራ ስለሚቆሽሽ የደም ምልክቱ ደብዛው ይጠፋል።’ ግን ገና ከማጥለቁ እየተንሸሸ አውልቆ ጣለው፤ ሌላ የሚያደርገው የእግር ሹራብ እንደሌለው ሲገነዘብ ደግሞ የጣለውን አንስቶ እንደገና አጠለቀና በድጋሚ ሳቀ። ‘ይህ ሁሉ የልማድ ጉዳይ ነው፤ በአንፃራዊነት የሚታይ የቅርፅ ጉዳይ ነው።’ የሚል አስተሳሰብ በድንጋጤ በተርበተበተው አእምሮው ተመላለሰ። ‘አንድ ጊዜ አጥልቆዋለሁ!’ ከአለ በኋላ ሳቁ በተሰፋ መቀረጥ ተተካ። ‘ብርታቱ የለኝም’ ሲል አሰበ። እግሮቹ ተንቀጠቀጡ፤ ተጨነቀ። ጭንቅላቱ ዞረ፤ ራስ ምታት አናወጣው። ደረጃውን መውረድ እንደተያያዘም ይሄ ዘዴ ነው! በዘዴ አግባብተው እንዳምን ሊያደርጉ ይፈልጋሉ’ በማለት አሰበ። ‘ለነገሩ ራሴን ስቻለሁና- እንደምዘጠርቅ እርግጠኛ ነኝ።’

በዝግብ ላይ እቃዎቹን ሁሉ ግድግዳው ውስጥ እንደሸገገገቸው አስታወሰ። ‘እኔ በሌለሁበት ክፍሉን ይፈትሹ ይሆናል’ የሚል አስተሳሰብ መጣለትና ቆመ። ወዲያውኑ ግን የተሰፋ መቀረጥና የውድቀት ስሜት አሸንፈውት ሁሉንም ነገር ከአንጎሉ አወጣና መንገዱን ቀጠለ።

‘ቶሎ ብገላገል ምንኛ ደስ ባለኝ!’

በእነዚያ ሁሉ ቀናት ለጠብታ ያህል እንኳን ዝናብ ስላልወረደ ውጪው በጣም ይሞቅ ነበር። አባራው፣ ሽኩሳው፣ የተሰካ አሸዋና ሲሚንቶው አያድርስ የሚያሰኝ ነው፤ ከየሱቀና ከየመሸታ ቤቱ የሚወጣው ሽታ ይከረፋል፤ ሰካራዎች፣ የፊንጎንድ ሱቅ በደረቴዎችና አሮጌ ታክሲዎች በየሰርቻው ይታያሉ። ቀልጭ ያለው ፀሐይ በአይኑ ላይ አብረቀረቀ፤ በፀሐያማ ቀን እያተኮሰው ወደመንገድ የሚወጣን ሰው የሚያመለክት ስሜት አደረበት-ራስ ምታት ያዘው።

ከመንገዱ መታጠፊያ ላይ እንደደረሰ እየቀፈፈው ቤቱን ተመለከተና.. ወዲያውኑ ፊቱን አዞረ።

ወደፖሊስ ጣቢያው ሲቃረብም ‘ከጠየቁኝ፤ ምናልባት እነግራችዋለሁ’ ብሎ አሰበ።

የፖሊስ ጣቢያው ከመኖሪያ ቤቱ በሩብ ማይል ይርቃል። ወደአዲስ ሕንፃ አራተኛ ፎቅ የተዛወረው በቅርቡ ነው። ከረጅም ጊዜ በፊት በቀድሞው ፖሊስ ጣቢያ ውስጥ ለትንሽ ደቂቃ ቆይታ አድርጎ ነበር። ዋናውን በር አልፎ እንደሄደ በቀኝ በኩል ደረጃ ተመለከተ፤

አንድ አርሶ አደር የባለቤትነት ማረጋገጫ ደብተር እንደያዘ ከደረጃው ይወርዳል። ‘ጠባቂ ይመስለኛል፤ ፖሊስ ጣቢያው ከዚህ መሆን አለበት’ እያለ በዚያ መሆን አለመሆኑን ሳይጠይቅ ደረጃውን መውጣት ተያያዘ። ማንንም ምንም መጠየቅ አልፈለገም።

ከአራተኛ ፎቅ እንደደረሰ ‘ወደውስጥ እዘልቃለሁ፤ ተንበርክኪ ሁሉንም እዘከዝቃለሁ’ ብሎ አሰበ።

ደረጃው ጠባብና ረጅም ከመሆኑም በላይ በምግብ ፍርፋሪ ጨቅይቷል። በአራቱም ፎቆች ያሉት ወጥቢቶች ሙሉ ቀን ክፍታቸውን ስለሚውሉ ወበቁ አይጣል ነው። የቤት ባለቤትነት ማረጋገጫ ደብተር የያዙ ጠባቂዎች፤ ፖሊሶችና የተለያዩ ባለጉዳዮች ደረጃውን ይወጣሉ፤ ይወርዳሉ። የፖሊስ ጣቢያው በር ከፍት ስለነበር ዘልቆ በመግባት ከኮሪደሩ ላይ ቆመ። አርሶ አደሮችም ከዚያው ቆመው ይጠብቃሉ። ኮሪደሩ ጠባብ ከመሆኑም በላይ በቅርቡ እድሳት ከተደረገባቸው ክፍሎች የሚወጣው የቀለምና የዘይት ሽታ ስፍራውን ከፉኛ አውዶታል። ትንሽ ከጠበቀ በኋላ ወደሚቀጥለው ክፍል ለመሄድ ወሰነ። ክፍሎቹ ጠባብ ከፍታቸው ዝቅተኛ ነበር። በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ እንዲሉ ያስተዋለው ሰው በማጣቱ በጣም ተናደደ። እንደአጋጣሚ ሆኖ በአለባበሳቸው ከእርሱ በትንሹ የሚሻሉ የመዝገብ ቤት ሰራተኞች በሁለተኛው ክፍል ውስጥ ተቀምጠው ይፅፋሉ። ወደአንደኛው ሰራተኛ ጢጋ ብሎ ቆመ።

‘ምን ትፈልጋለህ?’

የፖሊስ ጣቢያውን መጥሪያ አሳየው።

የመዝገብ ቤቱ ሰራተኛ መጥሪያውን እየተመለከተ ‘ተማሪ ነህ?’ ብሎ ጠየቀ።

‘ተማሪ ነበርኩ።’

ሲበዛ ንፅህናውን ያልጠበቀ ደባሪ ሰራተኛ ነበና ‘ምንም ነገር ደንታ ስለማይሰጠው ከእርሱ ምንም ነገር ማግኘት አልችልም።’ ብሎ አሰበ።

ቀጥሎ ወዳለው ክፍል ጣቱን እየቀሰረ ‘ወደ መዝገብ ሹሙ ብትሂድ ይሻላል።’ አለው።

በተራ አቀማመጥ አራተኛ ወደሆነው ክፍል አመራ፤ ክፍሉ ጠባብ ከመሆኑም በላይ በሌሎቹ ክፍሎች ካሉ ሰዎች በትንሹ ሻል ባለ ሁኔታ በለበሱ ሰዎች ተጨናንቋል። ከእነርሱ መካከል ሁለቱ ሴቶች ናቸው። ጭርቀስቀስ ያላቸው አንደኛዋ ሴት ሀዘንተኛ ነች። ከመዝገብ ቤት ሹሙ ፊት ለፊት ተቀምጣ የሚላትን ትፅፋለች። ሌላዋ ሴት ደግሞ በጥሩ ሁኔታ ለብላለች። ብላል ቀይ በሆነው ፊቷ ላይ የማዲያት ምልክት የሚታይባት፤ ከደረቷ ላይ ነጠላ ነገር ጣል ያደረገች ወፍራምና የምትሰብ ሴት ነች። የምትጠባበቀው ነገር ያላት ይመስል ከሌሎቹ ፈንጠር ብላ ቆማለች። ራስኮልኒኮቭ የመጥሪያውን ወረቀት ለመዝገብ ሹሙ እንዳቀረበ ሹሙ በፍጥነት ተመለከተና ‘ትንሽ ጠብቅ’ ብሎት ከሀዘንተኛዋ ሴት ጋር ስራውን ቀጠለ።

ራስኮልኒኮቭ ነፍሱ ተመለሰችለት። ‘በዚያ ጉዳይ አይደለም!’ ሲል በማሰቡ ቀስ በቀስ ሞራል እያገኘና እየተረጋጋ ሄደ።

‘በትንሿ በማትረባ ነገርና በገዴለሽነት የተነሳ ሁሉንም ነገር ፍርጥርጥ ላደርግ እችላለሁ! ንፁሕ አየር ስለሚያንስ ክፍሉ ያፍናል፤ በየደቂቃው ጭንቅላቴ ይዞራል፤ አእምሮዬ ይናወጣል።’

ከፋኛ ግራ የተጋባ ሙሉ ሲለው። ራሱን ለመቆጣጠር እንዳያዳግተው ስጋት አደረበት። የሆነ ነገር ለማሰባሰል፤ የተለየ ነገር ለማሰብ ሞክሮ አቃተው። የመዝገብ ሹሙ ቢመስጠውም ቅሉ ፊቱን አንብቦ ምን እንደሚያስብ ለመረዳትና ሐቅን ለመገንዘብ ጥረት አደረገ። ወደሀያ ሁለት አመት የሚጠጋው ወጣት ነው፤ ጠየም ብሎ ፊቱ የሚለዋወጥ ሲሆን ከእድሜው በላይ ያረጀ ይመስላል። የዘመኑን ፋሽን ጠብቆ ተሽቀርቅሯል፤ ከአናቱ ላይ ፀጉሩን ከፍሏል፤ በአለንጋ ጣቶቹ ላይ ከእንቁ የተሰሩ አያሌ ቀለቦቶች አጥልቋል፤ በሰደሪያው ላይ የወርቅ ሰንሰለት አንጠልጥሏል። በዚያው ከነበረ ከአንድ የውጭ ዜጋ ጋር በፈረንሳይኛ ቋንቋ ጥቂት ቃላት በግሩም ሁኔታ ሲለዋወጥ ተደምጧል።

ብስል ቀይ ፊት ላላትና በተሻለ ሁኔታ ለለበሰችው፤ ከአጠገቧ ወንበር ቢኖርም ተቀመጪ ካልተባለች በስተቀር ላለመቀመጥ የወሰነች ለምትመስለው ሴት 'ለዊሳ ኢሻኖቭና፤ ለምን አይቀመጡም?' አላት እንደቀልድ።

የሐር ጨርቅ ከለበሰው ወንበር ላይ እየተቀመጠች 'አመሰግናለሁ' በማለት በጀርመንኛ ቋንቋ መለሰች። ያሽበረቀው ውሃ ሰማያዊ ቀሚሷ እንደላስቲክ ፊኛ የወንበሩን ዙሪያ ከመከብብም አልፎ ከሞላ ጎደል የክፍሉን ግማሽ አልብሶታል። የጠረን ሽታ ነበር። ሴትየዋ ግን በማፈር ስሜትና በአጉል ሀፍረት ለማድበስበስ ብትሞክርም ግማሽ ክፍሉን በመያዟ ሽታው በማወዱ በስጩት እንዳደረጋት በጉልህ ይታያል፤ ምቹት እንዳልተሰማት አያጠራጥርም።

የሐዘን ልብስ የለበሰችው ሴት ጉዳይዋን ጨርሳ እንደተነሳች አንድ የፖሊስ መኮንን እያወራና እየተወራጨ ወደክፍሉ ገባ። ባርኔጣውን ከጠረጴዛው ላይ ወርውሮ ከወንበሩ ተቀመጠ። በግሩም ሁኔታ የለበሰችው ሴት መኮንኑን እንዳየች ከመቀመጫዋ ተነስታ በክፍተኛ ስሜት በርከክ ብላ ሰላምታ ሰጠች። መኮንኑ ግን ትኩረት አልሰጣትም፤ በእርሱ ፊት ለመቀመጥ ደግሞ አልደፈረችም። የቀድሞ የጦር ሰራዊት መቶ አለቃና የአሁኑ ረዳት ሹም ነበር የገባው። ቀይ ሪዙ ከግራና ከቀኝ ተንከርግንታል፤ ሌሎቹ ገፅታዎቹ ምናልባት የብልግና ባህሪን ካልሆነ በስተቀር ምንም የሚያመለክቱት ነገር የላቸውም። በእስከፊ ሁኔታ ቢለብስም አቋቋሙ ከልብሱ ጋር የማይመጥነውን ራስኮልኒኮቭን በቀጣ አይን ተመለከተው። በአፀፋው ደግሞ ራስኮልኒኮቭ ሰላፊጠጠበት ሹሙ ተበላጪ።

እንዲህ አይነት ባህዜ ያፈጠጠውን አይነት ባለመንቀሉ እየተገረመ 'ምንድነው የምትፈልገው?' ብሎ ጮኸበት።

'ወደዚህ እንድመጣ ተጠይቄ ነበር - መጥሪያ ደርሶኛል' ሲል ራስኮልኒኮቭ በፍጥነት መለሰ።

የመዝገብ ቤቱ ሹም የያዘውን መዝገብ በሙተው ቀና ብሎ 'ስለምትመልሰው የተማሪ ገንዘብ ነው፤ እየውልህ' እያለ ለራስኮልኒኮቭ ሰነድ ወረወረለትና 'አንብበው' አለው።

'የምን ገንዘብ ነው? ግን እኮ ያ የማውቀው ጉዳይ አይደለም!' ሲል ከአሰብ በኋላ ከፍተኛ የደስታ ስሜት ወረረው። እናም፤ የሚያስጨንቀው ነገር አልነበረም!

ረዳት ሹሙ በሆነ ምክንያት በስጩት ብሎ 'በሰንት ሰአት ነበር እንድትመጣ የተጠየቅኸው? በሰላት ሰአት እንድትመጣ ተነግርህል፤ አሁን ግን ስድስት ሰአት ሊሆን ነው!' ሲል ጮኸበት።

ራስኩልኒኩሽም በተራው በመበላጨት 'ይቅርታ፤ መጥሪያው የደረሰኝ ከሩብ ሰአት በፊት ነው። የሕመምና የትኩሳት ስሜት እያለብኝ መምጣቴ ራሱ በቂ አይደለም ወይ?' እያለ በጎሳ ድምፅ መለሰ።

'ባትጮህብኝ ደስ ይለኛል!'

'እኔ አልጮህኩም። በዝግታ ነው የምናገረው። የሚጮሁብኝ እርስዎ ነዎት። ተማሪ ነኝ፤ ማንም እንዲጮሁብኝ አልፈቅድም።'

ረዳት ሹሙ መጀመሪያ ላይ ከንዴት ብዛት ምላሱ ተሳሰረ። ወዲያውኑም ተነስቶ ቆመ።

'ምላህን ሰብስብ! ይህ የመንግስት ቢሮ ነው! ብልግና ይቅር!'

'እርስዎም የተቀመጡት ከመንግስት ቢሮ ነው፤ መጮህ ብቻ ሳይሆን ሲጋራም ያጨሱብናል። ይህ ደግሞ እኛን ከመጤፍ አለመቁጠርዎን የሚያሳይ ነው።' በማለት ራስኩልኒኩሽ በጎሳ ድምፅ ከተናገረ በኋላ የደስታ ስሜት አሞቀው።

የመዝገብ ቤት ሹሙ ፈገግታ እያሳየ ተመለከታቸው። ብስጩው ረዳት ሹም ግራ ተጋባ።

'ይሄ የአንተ ጉዳይ አይደለም። ስለእዳህ የምታውቀውን በፅሁፍ መልስልን። አሳየው እባክህ' እያለ ወደመዝገብ ሹሙ በማመልከት በጨኸት ተናገረ።

'ጉዳዩ ስለ ምንድነው?' ሲል የመዝገብ ሹሙን ጠየቀ።

'መጥሪያው ገንዘብ እንድትከፍል የሚጠይቅ ነው። ወይ አሁኑ ትከፍላለህ ወይም ደግሞ በተወሰነ ቀንና ጊዜ ለመክፈል ቃል ትገባለህ፤ ሆኖም እስከምትከፍል ድረስ ከከተማው ላለመውጣት፤ ንብረትህን ላለመሸጥና ላለማሸሽ መተማመኛ ትፈርማለህ' አለው።

'ግን እኮ የተበደርኩት ገንዘብ የለም!'

'ይሄ እኛን አይመለከትም። እኛ የምናውቀው የግብር ተማኝ የነበረው ባሏ ለሞተባት ሴት መቶ ሃምሳ ሩብል ለመክፈል ከዘጠኝ ወር በፊት ቃል የጣህበት ሕጋዊ ሰነድ እንደደረሰና እርሷም የመንግስት ሰራተኛ የነበረው ቴባሮቭ በሰነዱ እንዲጠቀም ማስተላለፏን ነው። መጥሪያውን ያወጣነው ይህን ገንዘብ እንድትከፍል ነው።'

'እርሷ እኮ ቤት ያከራየችኝ ሴት ነች!'

'ቤት ብታከራይህ ታዲያ ምንድነው?'

የመዝገብ ሹሙ በሀዘኔታ ፈገግ እያለና ለመጀመሪያ ጊዜ ችግር የገጠመው ሰው በማግኘቱ የተወሰነ የድል አድራጊነት ስሜት እየተሰማው ተመለከተው። መጥሪያ ለመስጠት ምን አስጨነቀው? አሁን ይህ የሚያሳስብ ሆኖ ነው? እያዘበነ እያዳመጠ፤ ጥያቄዎችን እየመለሰና ለራሱም እየጠየቀ ቆመ። ይሄን ሁሉ የሚያደርገው ግን አሰላሰሉ ሳይሆን በሜካኒካዊ መንገድ ነበር። የደህንነት ስሜት፤ አእምሮውን ሲያስጨንቀው ከነበረው አደጋ የመዳን ስሜት በሰራ አካላቱ ተሰራጨ፤ ስለወደፊቱ ደንታ አልነበረውም፤ ከምን ሁኔታ ላይ እንደሚገኝ ለመተንተን አልሞከረም፤ ወደፊት የሚገጥሙትን ችግሮችና አደጋዎች እንዴት እንደሚወጣቸው ወይም እንደሚያስቀራቸው ለማሰላሰል አልተጨነቀም፤ በሚያጠራጥሩ ሁኔታዎች ወይም ጥያቄዎች አልተረበሸም። በሆዱም ፈነጨ። በዚያኑ ወቅት ግን፤ በቢሮው ውስጥ ድንገተኛ ነገር የመብረቅ ያህል ወረደ። የተናቀ የመሰለው ረዳት ሹም የጎደፈ ስሙን

ለማደስ በማሰብ ከመጣ ጊዜ ጀምሮ የጅል ፈጣታ እያሳየች ትመለከተው በነበረችው ሽቅርቅር ሴት ላይ የጭቃ ጅራትን አወረደባት።

‘አንቺ ኮማሪት ትናንት ማታ ከቤትሽ ምን ነበር? አሁንም የሚያሳፍር ድርጊት ትፈፅማለህ? አሁንም መንደሩ በአንቺ ሰዎች ይረበሻል? ግብፃውያን ስካሩ አያቆምም? ዘብጥያ ለመውረድ ፈለግሽ? እንደዚህ መቀጠል አትችይም ብዬ ስንት ጊዜ ነው ያስጠነቀቅሁሽ? አሁንም አላረፍሽ!’ እያለ ጮኸባት።

ራስኩልኒኮቭ በጣም በመደነቁ የያዘው ወረቀት ከእጁ ወደቀ፤ ብልግና በተቀላቀለበት ሁኔታ የተሰደበችውን ሽቅርቅር ሴት ትክ ብሎ ተመለከተ። ወዲያውኑ ግን ጉዳዩን ተገንዝቦ ነገሩ ሁሉ ያስገርመው ጀመር። ከመገረምም አልፎ አሳቀው።

ረዳት ሹሙ አንዴ ስሜት ውስጥ ከገባ ቶሎ እንደማይመለስ ከልምድ አሳምሮ የሚያውቀው የመዝገብ ቤት ሹም መናገር ከጀመረ በኋላ አቋርጦ አመቺ ጊዜ እስኪገጥመው ጠበቀ።

የተወረወረባት መብረቅ ሽቅርቅርን ሴት ከፋኛ አንቀጠቀጣት፤ ስድቡ እየጠነከረ በሄደ ቀጥሮ ግን በሚያስገርም ሁኔታ እያማረባት ሄደች፤ ፈጣታዋም ፈካ። የአካባቢሪቻቸው እግሮቿን ያለማቋረጥ እያፈራረቀች አስተያየቷን ለመሰንዘር በጉጉት ስትጠብቅ ቆይታ እድሉን አገኘች።

ከፍተኛ የጀርመን ቅላጂ ባልተለየው አንደበቷ እንዲህ ስትል አሽጎሳደጎችው፡- ‘ስሙ ሻምበል፤ ቤቴ ውስጥ ጫጫታም ሆነ ድብድብ አልፈልግም። ጠብ የሚባል ነገር አልፈልግም፤ እነርሱ ግን ጥንብዝብዝ ብለው ሰክረው ይመጣሉ፤ የእኔ ጥፋት አይደለም፤ ያለኝ የተከበረ ቤት ነው፤ እኔ ጠብ የሚባል ነገር አልወድም። ግን በጣም ጠጥተው ይመጣሉ፤ ከመጡ በኋላም ሌላ ሶስት ጦርሙስ ያሳሉ፤ ከዚያ የዳንኪራና የፒያኖ ጨዋታ ይጀምራሉ፤ በተከበረ ቤት ውስጥ እንዲህ ማድረግ ጥሩ አይደለም፤ ከአንድ ጨዋ ሰው አይጠበቅም። እሪታቸውን እያቀለጡ በቡጢ ይደባደባሉ፤ እኔን በጥፊ ይጠፈጥፋሉ፤ ከመካከላቸው አንደኛው በጋዜጣ ላይ ስምሽን ነው የማጠፋው እያለ አስገድዶ ገንዘብ ይወስድብኛል...’

‘ጋዜጠኛ ነው እንዴ?’

‘አዎ፤ ሻምበል። በተከበረ ቤት ውስጥ የሚጠጣ ባለጌ ደንበኛ ነው።’

‘እሺ ይሁን! እኔ ግን ነግራሽ አልነበር ወይ?’

የመዝገብ ቤት ሹሙ መናገር ሊጀምር ሲል የፖሊስ ጣቢያው ረዳት ሹም ስለተመለከተው ጭንቅላቱን ነቀነቀ።

‘የማስጠነቅቅሽ ለመጨረሻ ጊዜ ነው። ከእንግዲህ በቤትሽ ውስጥ ረብሻ ቢፈጠር ዘብጥያ ነው የምትወርጃው። ትሰሚኛለሽ? ጋዜጠኛው እያስፈራራ ገንዘብ ወስደብሽ? ጋዜጠኞች እንዲህ አይነት ሰዎች ናቸው ማለት ነው!’ እያለ ረዳት ሹሙ ከተናገረ በኋላ ራስኩልኒኮቭን በቅሬታ አይን ተመልክቶ መደስኩን ቀጠለ፡- ‘ከትናንት በስቴያ በአንድ መሽታ ቤት ውስጥ ተመሳሳይ ሁኔታ አጋጥሟል። ራቴን በጳጳሩ ሂሳብ አልከፍል ያለው አንዱ የዚህ ብጤ በጋዜጣው ላይ እፅፍባችኋለሁ እያለ አስፈራራ። ባለፈው ሳምንት ደግሞ ሌላው ጋዜጠኛ በመርከብ ዝዛ ላይ የነበሩትን የሀገረ ገዢውን ሚስት ከክልጃቸው ሙሉ ለሙሉ አድርጎ ሰደበ። ባለፈው ሰሞንም ሌላ ጋዜጠኛ እንዲሁ ከኪክ ቤት ተባረደ። ጋዜጠኞች፤ ደራሲዎች፤ የሰነጥብ ሰዎችና ተማሪዎች እንደዚህ አይነት ሰዎች ናቸው። አንቺን በተመለከተ ግን

ጨርሻለሁ፡ መሄድ ትችላለሽ! እኔ ራሴ ወደቤትሽ መጥቼ ሁኔታውን አያለሁ - በተረፈ ግን ብታስቢበት ይሻላል! ተረዳሽኝ አይደለም?

ለዊሳ ኢሻኖሽና ከቡና እስከምትደርስ በግራና በቀኝ ትህትና በተላበሰ ሁኔታ እጅ ነሳች፡ ከበራፉ ላይም የፈካ ፊት ካለው ጢማምና መልክ መልካም የፖሊስ መኮንን ጋር ተግጣጦመች፡፡ ሰውዬው የወረዳው የፖሊስ አዛዥ ነበር፡፡ ለዊሳ ኢሻኖሽና መሬት እስክትነካ ድረስ እጅ ነስታ በፍጥነት ከቢሮው ወጣች፡፡

አዛዥ በወዳጅነት መንፈስ 'አሁንም ጨኸት፣ አሁንም መብረቅ፣ አሁንም ነጎድጓድ፣ አሁንም ማእበል! አሁንም ብስጭትና ንዴት! ታች ድረስ ይሰማል' አለ፡፡

ረዳት ሹሙ 'በርግጥ ይሰማል!' እያለ ቁንጥ ባልተለየው አካሄድ ወደሌላ ጠረጴዛ ከሄደ በኋላ 'እዚህ የቆመው የቀድሞ የዩኒቨርሲቲ ተማሪ ነው፡፡ እዳውን አይከፍልም፤ መተማመኛ ይፈርማል፤ ቤቱን ለመልቀቅ አሻፈረኝ ብሏል፤ ያለማቋረጥ ስሞታ ይቀርብበታል፤ እርሱ ግን ከፊቱ ሲጋራ ስላጨሰኩ ይተቻል! አጭበርባሪ ነው፤ እስቲ ከእነአለባበሱ ጭምር ይመልከቱት!' አለ፡፡

የወረዳው ፖሊስ አዛዥ ትህትናን በተላበሰ ሁኔታ ራስኩልኒኮቭን እንዲህ አለው፡- 'ወዳጄ ድህነት ወንጀል አይደለም፤ እርሱ ግን እንደባሩድ በአንድ ጊዜ ይንጣጣል፤ ያበሳጨው ነገር እንዳለ እንምታለሁ፡፡ አንተ ራስህ ስትበሳጭ ራስህን መቆጣጠር የሚያዳግትህ ይመስለኛል፡፡ ምንም አትቀምም፤ ረዳት ሹሙ እንደባሩድ ከመጮሁ በስተቀር ግሩም ሰው ነው! ይንጣጣል፤ በስሜት ውስጥ ገብቶ ይቃጠልና ያበቃለታል! ልቡ ንፁህ ነው! በመደበኛ ክፍሉ ውስጥ መቶ አለቃ ባሩድ የሚል የቅፅል ስም ተሰጥቶት ነበር...'፡፡

ረዳት ሹሙ ብስጭቱ ያልለቀቀው ቢሆንም ስላሞከሹት ተደስቶ 'ግሩም የጦር ክፍል ነበር!' ሲል ተናገረ፡፡

ራስኩልኒኮቭ ሊያስደስታቸው የሚችል የሆነ ነገር ማለት እንዳለበት ተሰማው፡፡

'እስቲ ፈጣሪ ያሳይዎት ሻምበል፡፡ እኔ የምገኝበት ሁኔታን ለመረዳት እባክዎ ይሞክሩ፡፡ በንግግሬ አስቀይሜዎ ከሆነ በእኔ በኩል ይቅርታ ለመጠየቅ ዝግጁ ነኝ፡፡ ድሃ ተማሪ ነኝ፤ ጤና የለኝም፤ ድህነት አድቆኛል፡፡ በአሁኑ ጊዜ ደግሞ ራሴን ለማኖር ስላልቻልኩ ትምህርቴን አቋርጫለሁ፡፡ በቅርቡ ገንዘብ ይኖረኛል፡፡ ገጠር ያሉት እናትና እህቴ ገንዘብ ሲልኩልኝ እዳዬን እከፍላለሁ፡፡ ቤት ያከራየችኝ ሴት ደግ ነች፡፡ የተበሳጨችብኝ ትምህርቴን በማቋረጤና ሳለፉት አራት ወራት ኪራይ ባለመክፈሉ ነው፤ በዚህም የተነሳ ምግብን ሁሉ መላክ ትታለች...ጉዳዩ ምን እንደሆነ አልገባኝም፡፡ አሁን ደግሞ ለመክፈሉ መተማመኛ እንድፈርም ትጠይቃለች፤ ይከፍለኛል ብዛ ግን እንዴት ትጠብቃለች? እስቲ እርስዎ ራስዎ ይፍረዱት!'፡፡

'ይህ እኛን አይመለከትም' ሲል የመዝገብ ቤት ሹሙ አገረመረመ፡፡

ራስኩልኒኮቭ ወደመዝገብ ቤት ሹሙ ሳይሆን ወደአዛዥ፣ እንዲሁም ለይሰሙሳ ወረቀት ወደሚያገላብጠውና ቅር በመሰኘቱ አስተውሎት ወደነፈገው ረዳት ሹሙ እያመለከተ መናገሩን እንዲህ በማለት ቀጠለ፡- 'የመዝገብ ቤት ሹሙ የሚለው ትክክል ቢሆንም ሁኔታውን እኔም ልግለፀው፡፡ ቤቱን ተከራይቼ መኖር የጀመርኩት ከገጠር ከመጣሁ ጊዜ አንስቶ ነው፤ ሶስት አመት አልፎኛል፡፡ ሁሉንም ፍርጥርጥ አድርጌ ላውጋችሁ፡፡ ገና ከመነሻው ልጄን ላገብ ቃል ገብቼ ነበር፡፡ በቃል ደረጃ እንጂ የገባሁት ግዴታ አልነበረም፡፡ ልጃገረድ

ለአነበረች ወደድኳት፤ ፍቅር ግን አልያዘችም፤ ቤቱን ያከራየችኝ ሴት ገንዘብ እንደምትሰጠኝ ብትነግረኝም ወጣት ስለነበርኩ ያ ሕይወቴ አልሰከነም፤ ግዴለሽ ነበርኩ።

‘የግል ሕይወትህ ዝርዝር ሁኔታዎች እኛን አይመለከቱንም፤ ለመስማትም ጊዜ የለንም።’ በማለት ረዳት ሹሙ እየተከራራና ብልግና ባልተለየው ሁኔታ ራስኩልኒኩሽን አቋረጠው። ራስኩልኒኩሽ በድንገት መናገር ቢያዳግተውም እንዲህ ሲል ቀጠለ፡-

‘ነገሩ ሁሉ እንዴት እንደነበር ትንሽ ሳጫውታችሁ፤ በእኔ በኩል ምናልባትም አስፈላጊ አይደለም ባላችሁት እስማማለሁ። ይሁንና፤ ከአንድ አመት በፊት ልጅቷ በታይፊል በሽታ ሞተች፤ እኔም እንደበፊቱ ሁሉ በተከራይነቴ ቀጠልኩ። ቤት ያከራየችኝ ባልቴት ወደአሁኑ ቤቷ ስትዞር የእኔ እዳ ነው ብላ ለገመተችው ለ150 ሩብል መተማመኛ እንድሰጣት ወዳጅነት ባልተለየው ሁኔታ ጠየቀችኝ። ይሄን መተማመኛ እንዳገኘች የፈለጉትን ያህል አንዳንድ ነገሮችን በብድር እንደምትሰጠኝና እኔ እራሴ እስከምከፍላት ድረስ በመተማመኛው ጭራሽ እንደማትጠቀም ነግራኛለች። ትምህርቴን ሳቋርጥና የምበላው ሳጣ ግን በእኔ ላይ መጥሪያ አወጣች።...ታዲያ ይሄን ምን እለዋለሁ?’

ረዳት ሹሙ ‘እነዚህ ስሜት የሚነኩ ዝርዝር ነገሮች እኛን ከቶ አይመለከቱም። እኛ ከአንተ የምንፈልገው የፅሁፍ መተማመኛ እንድትሰጠን ነው። በፍቅር መጠመድህም ሆነ ያልካቸው አሳዛኝ ነገሮች ለእኛ አግባብነት የላቸውም።’ በማለት ትህትና በነደለው ሁኔታ አቋረጠው።

ዋናው አዛዥ ከመቀመጫው ሆኖ በቀላጤዎች ላይ እየፈረመ ‘የእኔ ወንድም፤ ይሄ እንኳን ትንሽ የሚከብድ ነው።’ ሲል አገረመረመ። ከሞላ ጎደልም ሀፍረት ተሰማው።

የመዝገብ ቤት ሹሙ ‘እባክህ ዓፍ’ አለ።

ራስኩልኒኩሽም ‘ምንድነው የምፅፈው?’ ሲል ጨዋነት በነደለው መልክ ጠየቀ።

‘እኔ እየነገርኩህ ትፅፋለህ።’

የኑዛዜ ያህል ከተናገረ በኋላ የመዝገብ ቤት ሹሙ ለእርሱ ያሳየው ዝንባሌ ቅር የሚያሰኝና ሀሳፊነት የጎደለው መስሎ ታየው፤ ወዲያውኑ ከአንድ ደቂቃ ባነሰ ጊዜ ውስጥ ማንም ለሚናገረው ቁብ ያለመስጠት ስሜት አደረበት። ሁኔታውን በጥሞና ቢያስተውለው ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት እንደዚህ ለማነጋገርና ለማሳመን በቅቶ ቢሆን ኖሮ ምንኛ በተደነቀ። አሁን ይህ ስሜት ከየት መጣ? በዚህ ክፍል ውስጥ ያሉት በፖሊሶች ፋንታ ምርጥ ጓደኞቹ ቢሆኑ ኖሮ በልቡ የባደነት ስሜት ያድርና አንድም በጎ ቃል ባልተነፈሰ ነበር። በድንገት የተገነዘበው አስከፊ የብቸኝነትና የመገለል ስሜት አሸነፈው። ከረዳት ሹሙ ፊት ያሳየው ስሜት ወይም ደግሞ ረዳት ሹሙ በርሱ ላይ ያገኘው የበላይነት አልነበረም የመከፋት ባህሪን ያሳደሩበት። በአሁኑ ሁኔታ የእርሱ ድጋፍ ማጣት፤ የፖሊስ መኮንኖችና የጀርመናዊ ሴቶቹ አላማ፤ የመጥሪያውና የፖሊስ ጣቢያው ሁኔታ፤ ወዘተ...አላስጨነቀትም! በዚያን ወቅት ተቃጥሎ እንዲሞት ቢፈረድበት እንኳን ጉዳዩ አልነበረም፤ የፍርዱን ውሳኔ እንኳን ባላዳመጠም ነበር። አዲሱ ቅፅበታዊ የሆነ ያልተለመደ ነገር፤ ከዚህ በፊት ደርሶበት የማያውቀው ነገር አሁን ገጠመው። ከአንድ ደቂቃ በፊት ከፖሊስ ጣቢያ የነበሩትን ሰዎች ባነጋገረበት ሁኔታ በድጋሚ እንደማያነጋግራቸው፤ በዚያን ጊዜ እንኳን በፖሊስ መኮንኖች ፋንታ የራሱ ወንድሞችና እህቶች አነጋግረውት ቢሆን ኖሮ ቃል እንደማይተኙልቸው ተሰማው። እንዲህ አይነት እንግዳና አስፈሪ ነገር ከዚህ በፊት ገጥሞት አያውቅም ነበር።

ከሁሉም አስከፊ የሚያደርገው ደግሞ የተቀነባበረ ሀሳብ ሳይሆን በህዋሳት ውስጥ የሚሰራጭ ስሜት መሆኑ ነበር፤ ከዚህ ቀደም በሕይወቱ የማያውቀው ስሜት።

የመዝገብ ቤት ሹሙ የተለመዱን የማስፈራሪያ ቃላት እንዲፅፍ ይነግረው ጀመር-
እዳውን ለጊዜው መክፈል እንደማይችል፤ ወደፊት ለመክፈል ቃል እንደሚገባ፤ ከተማውን
እንደማይለቅ፤ ንብረቱን እንደማይሸጥ፤ እንደማያሸሽ፤ ወዘተ...

የመዝገብ ቤት ሹሙ ራስኮልኒኮቭን በአትኩሮት ከተመለከተ በኋላ ‘መፃፍ
አልቻልክም፤ ብእር መያዝ አቅቶህል፤ አሞሃል እንዴ?’ አለው።

‘ራሴን እያዞረኝ ነው-እባክህ ቀጥል!’

‘ይሄው በቂ ነው-ፈርምበት።’

የመዝገብ ቤት ሹሙ የመተማመኛ ወረቀቱን ወስዶ ለሌላ ሰው አስተላለፈ።

ራስኮልኒኮቭ ብእሩን መልሶ ሰጠ፤ ተነስቶ ወደቤቱ በመሄድ ፋንታ ግን ክንዱን
ጠረጴዛው ላይ አድርጎ በሁለት እጆቹ ራሱን ያዘ። በምስማር ራሱን የተቸነከረ መሰለው።
ወዲያውኑም የሚገርም ሀሳብ ብልጭ አለበት። ተነስቶ ወደአዛዥ የመሄድ፤ ትናንት ምሽት
ስለነበረው ሁኔታ የመግለፅ፤ ከዚያም አዛዥን ወደቤቱ በመውሰድ በጥግ በኩል ባለው ቀዳዳ
ውስጥ የሸጣቸውን ነገሮች ሁሉ የማሳየት ሀሳብ መጣለት። በስሜት ከመፈንቀሉ ብዛት
እንዳሰበው ለመፈፀም ብድግ አለ። ‘እንደገና ሳስብበት ይሆን? አያስፈልግም፤ ሳያስቡ አድርጎ
መገላገል ነው!’ እያለ አሰላለ። ወዲያውኑ ግን እግሩን የሸመቀቀው ይመስል ቆም ብሎ፤
ዋናው አዛዥ ከረዳቱ ጋር በጋለ ስሜት ሲነጋገር የወጡትን ቃላት አዳመጠ።

‘ጉዳዩ ግልፅ ነው። ሁለቱም በነፃ ይለቀቃሉ። በመጀመሪያ ደረጃ ነገሩ ሁሉ እርስ
በርሱ ይቃረናል። እስቲ ይታይህ- ድርጊቱን የፈፀሙት እነርሱ ከሆኑ ዘበኛውን ፍለጋ ለምን
ሂዱ? በራሳቸው ላይ መረጃ ለመስጠት እንዴት ይሄዳሉ? ለብልጠት ብለው ያደረጉት ነው?
መቼም እንዲህ አይነት ብልጠት ሊኖር አይችልም! ሁለቱ ዘበኞችና እንዲት ባለስቅ
ፔስትርያኮቭ ከሚባል ተማሪ ጋር ዋናው በር ላይ ተገናኝተው ነበር። ተማሪው ከቡሩ ላይ
ከመለያየቱ በፊት ከሶስት ጓደኞቹ ጋር ነበር። ገና ከጓደኞቹ ጋር እያለ የሚከራይ ቤት ይኖር
እንደሆነ ዘበኛውን ጠይቋል። እንዲህ አይነት ነገር የመፈፀም ሀሳብ ቢኖረው ኖሮ ስለሚከራይ
ቤት ምን ያስጠይቀዋል? ኮችን በተመለከተ ከታች ከነበረው አንጥረኛ ጋር ለግማሽ ሰአት
ቆይቶ ሁለት ሰአት ከሩብ ሲሆን ነው ወደአሮጊቷ የሄደው። እና እንግዲህ አመዛዝነው።’

‘እነርሱ ያንኳኑ በነበረበት ጊዜ በሩ ዝግ ነበር፤ ከዘበኛው ጋር ከሶስት ደቂቃ በኋላ
ሲመለሱ ግን ከፍቱን አገኘው በማለት የሰጡትን እርስ በርሱ የሚቃረን ቃል እንዴት
ታየዋለህ?’

‘አየሁነጥቡ እዚያ ላይ ነው! ገዳዩ ከፊት ነበር፤ በሩን በሰንሰለት ያያዘውም እርሱው
ነበር፤ ኮች ተጃጅሎ ወደ ዘበኛው ባይሄድ ኖሮ ከፊት እንዳለ ይይዙት ነበር። በዚህ መካከል
በደረጃው ቀልቀል ወርዶ አልፎአቸው ሂዷል ማለት ነው። ከዚያ ቢቆይ ኖሮ ገዳዩ ሮጦ
በመውጣት በያዘው መጥረቢያ ያስቀረው እንደነበር ኮች እየተንገፈገፈ ያወራል። አምላክን
የማመስገኛ ልዩ ቀን በሩሲያ ቤተክርስቲያን ውስጥ እንዲኖር ይደረጋቂቂቂ!’

‘ታዲያ ገዳዩን ማንም አላየውም?’

ከስፍራው ሆኖ ውይይቱን ይሰማ የነበረው የመዝገብ ቤት ሹም ‘እንዴት ሊያዩት
ይችላሉ? ቤቱ ራሱ የኖህ መርከብ ነው!’ አለ።

ራስኮልኒኮቭ ባርኔጣውን አንስቶ ወደበሩ አቀና። ከበሩ ግን አልደረሰም።...ቆይቶ ቆይቶ ነፍሱ መለስ ሲልለት ነበረ አንድ የማይታወቅ ሰው ከቀኝ በኩል ደግፎት ከወንበር ላይ መቀመጡን ያጤነው ከግራ በኩል ደግሞ በቢጫ ፈሳሽ የተሞላ ቢጫ ብርጭቆ የያዘ ሰው ቆሟል፤ አዛዥ ከፊት ለፊቱ ቆሞ በጥምና ይመለከተዋል። ከወንበሩ ተነሳ።

‘ምን ሆነህል? አሞህል እንዴ?’ ሲል አዛዥ ጠበቅ አድርጎ ጠየቀ።

የመዝገብ ቤት ሹሙ ወንበሩን እያመቻቸና ሰነዶቹን እያገለበጠ ‘ፈርማውን ለማስፈር እንኳን ብእር መያዝ አትቶት ነበር።’ ሲል ተናገረ።

ረዳት ሹሙም ከወንበሩ ሆኖ በወረቀቱ ላይ እያተኮረ ‘ከአመመህ ቆይቷል?’ እያለ የጎላ ድምፁን አሰማ። ሀመምተኛው ህሊናውን እንደሳተ ሄዶ የደባበሰው ቢሆንም ነፍሱ መመለስ ሲጀምር ነበር ወደቦታው የተመለሰው።

‘ከትናንት አንስቶ ያመኛል።’ ሲል ራስኮልኒኮቭ መለሰ።

‘ትናንት ከቤትህ ወጥተህ ነበር?’

‘አዎ።’

‘እንደዚህ አሞህ?’

‘አዎን።’

‘በሰንት ሰአት?’

‘ከምሽቱ ሁለት ሰአት።’

‘ወዴት ነበር የሄድኩው?’

‘ለሽርሽር’

ራስኮልኒኮቭ እንዲያም ገርጥቶ ያበሩ የነበሩ ጥቁር አይኖቹን ሳይሰብር ረዳት ሹሙ ለጠየቀው አጭር መልስ ሰጠ።

‘በእግሩ መቆም ተስኖት ትጠይቀዋለህ...’ አለ አዛዥ።

‘ምንም አይደል!’ ሲል ረዳት ሹሙ በልዩ ድምፅ ተናገረ።

አዛዥ ንግግሩን ሊቀጥል ነበር፤ ራስኮልኒኮቭን በአትኩሮት ይመለከት የነበረውን የመዝገብ ቤት ሹሙ እንዳያ ግን ከመናገር ታቀበ። ሁሉም ሰው ድምፁን አጠፋ። ያልተለመደ ሁኔታ ነበር።

ረዳት ሹሙ ‘ከእንግዲህ ጣቢያ አናቆይህም’ በማለት ለጉዳዩ እልባት ሰጠ።

ራስኮልኒኮቭ ከቢሮው ወጣ። የአዛዥ ድምፅ ከሌላው ጎልቶ ቢሰማውም ሁሉም በጋለ ሁኔታ ወዲያውኑ መናገር እንደጀመሩ ይሰማው ነበር። መንገዱን እንደተያያዘም ሙሉ በሙሉ ነፍሱ ተመለሰ።

‘አሰሳ፣ አሁኑኑ አሰሳ ይኖራል! አስቀያሚ ተምቾች ይጠረጥራሉ!’ እያለ ወደቤቱ ገሰገሰ። ወዲያውኑ ደግሞ ከራስ ፀጉሩ እስከ እግር ጥፍሩ ድረስ ተሸበረ።

‘ቤቴን በርብረውት ከሆነስ? አሁን ስመለስ ከቤት ባገኛቸውስ?’

ከቤቱ ደረሰ። እንደዚያው ትቶት እንደሄደ ጠበቀው። ማንም አልነበረም። ማንም አልደረሰበት። ናቢታሲያ እንኳን ያነሳችውም ሆነ የጣለችው ነገር አልነበረም። እነዚያን ሁሉ ነገሮች ግን እንዴት ቀዳዳው ውስጥ ይሸገጣቸዋል?

በፍጥነት ወደግድግዳው ጥግ ሄዶ እጁን በመስደድ ያስቀመጠውን ሁሉ ጎልጉሎ እያወጣ በኪሱ አጨቀ። ሁለት ትናንሽ የቀለበት መያዣዎች፣ አራት ትናንሽ የቆዳ ቦርሳዎች፣ በጋዜጣ ቀራጭ የተጠቀለለ ህብልና እንዲሁ በጋዜጣ የተጠቀለለ ሌላ ጌጥ - በጠቅላላው ስምንት ነገሮች ነበሩ።

ሁሉንም በካፖርቱ በተለያዩ ኪሶችና በሱሪ ኪሶቹ ውስጥ እንዳይታዩ ለማድረግ እየሞከረ አጨቃቸው። ከዚያም በሩን ክፍቱን ትቶ ከቤቱ ወጣ።

በጎሳ እርምጃ በፍጥነት ተጓዘ፤ ሰውነቱ ቢዝልም አእምሮው ደህና ነበር። ያም ሆኖ ሰዎች የሚከተሉት፣ በማማሽ ወይም በሩብ ሰአት ውስጥ የመያዣ ትእዛዝ የሚወጣበት ስለመሰለው ፍርሀት ያዘው። ስለሆነም፣ የወንጀሉን ዳፋ በሙሉ በአስቸኳይ ማጥፋት አስፈላጊ ሆኖ አገኘው። ጉልበቱም ሆነ አእምሮው ጭራሽ ሳይከዱት ማድረግ እንዳለበት ወሰነ።...ግን ወዴት ይሂድ?

ወዴት እንደሚሄድ ቀደም ብሎ አውቆታል። ‘የያዘውን እቃ በአቅራቢያው ወደሚገኘው ቦይ መጣል፣ ደብዛውም ይጠፋል፤ ሁሉም ነገር ያበቃል።’ በትናንትናው ምሽት አእምሮው ተረብሽ በነበረበት ወቅት ተነስቶ ‘በፍጥነት ለመውጣትና ሁሉንም ነገር ጥሎ ለመገላገል’ በተደጋጋሚ መሞከሩን አስታውሰ። ጥሎ መገላገል ግን እንዲህ ቀላል አልነበረም።

ከቦዩ በላይ በተዘረጋው መንገድ ላይ ማማሽ ሰአት ወይም ከዚያ በላይ ተጓዘ፤ ወደቦዩ ዳርቻ በደረሰ ቁጥር ሁኔታውን በጥንቃቄ መረመረ። ትናንሽ ጀልባዎች ተኮልኩለው ሲቶች አጠባ ሲይዙ፣ ወይም በአካባቢው ሰዎች ሲዘዋወሩ በማየቱ እቅዱን ከዳር ማድረስ አቃተው። ከዚህም በተጨማሪ በዳርቻው ዙሪያ የነበረ ሁሉ ሊመለከተው እንደሚችል ተገነዘበ። ወደዳርቻው በሚያደርሱ ደረጃዎች ወርዶ ቆም በማለት ወደቦዩ የሆነ ነገር ቢወረውር በጥርጣሬ መታየቱ አይቀርም። የሚወረውረው እቃ በመስጠም ፋንታ ቢጎሳፈፍ ምን ይበጀዋል? በሰዎች አይን ውስጥ እንደሚገባ አያጠራጥርም። አላፊ አግዳሚው ሆን ብሎ ያፈጠጠበት መሰለው። ‘ለምንድነው እንዲህ የሚያዩኝ? ወይስ ደግሞ ሳያዩኝ የሚያዩኝ እየመሰለኝ ነው?’ ብሎ ራሱን ጠየቀ።

ወዲያውኑም ወደኔሻ ወንዝ ብሄድ የተሻለ ነው የሚል ሁሳብ መጣለት። በዚያ አካባቢ ብዙ ሰው ስለማይኖር በቀላሉ ከሰው አይን መሰወር ይቻላል፤ አመቺና ከቤቱም ራቅ ብሎ የሚገኝ ነው። ቢያንስ ለማማሽ ሰአት ያህል በዚህ እደገኛ የከተማ ክልል ውስጥ እየተጨነቀና እየተጠበበ መዘዋወሩ አንጎሉን መታው! ተኝቶ በሽብር ባህር ውስጥ ገብቶ ሳለ ወደቦዩ ወርውሮ ለመገላገል ቢወሰንም አሁን ግን ትርጉም የለሽ እቅዱን ከዳር ለማድረስ ከማማሽ ሰአት በላይ አጠፋ። ዝንጉ እየሆነ መሄዱ ቢሰማውም ከሰአት ጋር መሮጥ ነበረበት።

ወደኔሻ ወንዝ በመጓዝ ላይ እያለ ሌላ ሀሳብ መጣለት፡- ለምን ወደኔሻ? ለምን ወደወንዝ? ራቅ ወዳለ ስፍራ ሄዶ ምናልባትም ደን ውስጥ የሆነ ዛፍ ምልክት አድርጎ ምሶ መቅበር ሳይሻል አይቀርም ብሎ ገመተ። በዚያን ቅፅበት ይህ አይነት ስሜት ቢያድርበትም ቅሉ ሁሉንም ነገር አስተውሎ በሚያይበት ሁኔታ ውስጥ አልነበረም።

ራቅ ወዳለው ደን ሳይደርስ የሆነ ነገር አጋጠመው፡- በዝሙ ላይ ከዋናው አደባባይ እንደደረሰ ከሁለት አቅጣጫ በግንብ የታጠረ ደጃፍ በድንገት ተመለከተ። በቀኝ በኩል፣ ከዋናው በር አጠገብ፣ ባለአራት ፎቅ የድንጋይ ቤት ተንጣሏል። በግራ በኩል፣ ከድንጋይ ቤቱ ትይዩና ከዋናው በር አቅራቢያ ርዝመቱ ሃያ ጫማ የሚደርስ የእንጨት አጥር አካሉ ወደ ግራ ይታጠፋል። በአጥር የተከለለ ትርኪ ምርኪው ሁሉ የሚቆለልበት ስፍራ ነበር። ከአጥሩ ጀርባ የአንድ ዐውደ ተግባር አካል እንደሆነ በጉልህ የሚታይ አነስተኛ የድንጋይ ቤት ተመለከተ። የጋራዥ ስራ፣ የእንጨት ስራ ወይም ተመሳሳይ አገልግሎት የሚከፈልበት ቤት ሳይሆን አልቀረም። የፀውደ ተግባሩ ደጃፍ በተከሰከሰ ክስል ጠቀሯል። 'በዚህ ስፍራ ነው ጥሎ መገላገል! ሲል በድንገት አሰበ። በግቢው ሰው አለመኖሩን አስተውሎ ወደ ውስጥ ዘለቀ፣ ከዋናው በር አቅራቢያም ከአጥሩ አጠገብ ቆሻሻ የሚወርድበት የብረት አሸንዳ ወዲያውኑ ተመለከተ (ይህ አይነቱ አሸንዳ ሳብ አደሮች፣ የታክሲ ሾፊሮች፣ ወዘተ... በሚገኙባቸው ቤቶች ውስጥ አዘውትሮ የሚያጋጥም ነው)። 'በዚህ ስፍራ አስነዋሪ ድርጊት አይፈፀምም' የሚል የጠመኔ ፅሁፍ በቀልድ መልክ በአሸንዳው ላይ ሰፍሯል። ታዲያ አስነዋሪ ድርጊት ወደ ማይፊፀምበት ሄዶ መቆሙ አንዳችም አይነት ጥርጣሬ አያሳድርም። 'ከዚህ ነው ወርውሬ መጥፋት ያለብኝ!'

እጁን ኪሱ ውስጥ ከቶ ዙሪያውን እንደገና ሲቃኝ በዋናው በርና በአሸንዳው መካከል ከሰስት ጫማ በማይበልጥ ርቀት ላይ ከግንቡ አቅራቢያ ሀምሳ ፓውንድ ያህል ክብደት ያለው ቋጥኝ ተመለከተ። ከግንቡ በስተጀርባ ብዙ ሰዎች የሚዘዋወሩበት መንገድ ስለሚገኝ የአልፎ ሂያጃን ኩቴ ከዚያ ሆኖ ማዳመጥ ቻለ። በግቢው ውስጥ ማንም የማያየው ቢሆንም መንገዱን ትቶ የሚመጣ ሰው ሳያጋጥመው ይጣደፍ ገባ።

ጎንበስ ብሎ ባለ በሌለ ሀይሉ ሁሉንም እጆቹን ተጠቅሞ ቋጥኙን ከፈነቀለ በኋላ አነስተኛ ጉድጓድ ተመለከተ፤ ያለውን ሁሉ ከኪሱ አውጥቶ ወደዚያው ወረወረ። ከወረወራቸው እቃዎች መካከል በርሳው ከበላይ ሆኖ ይታያል። ከዚያም ቋጥኙን አንስቶ ከነበረበት ቦታ መለሰው፤ ቋጥኙ ምናልባት ትንሽ ከፍታ ከማግኘቱ በስተቀር ቦታውን አለቀቀም። በቋጥኙ ዙሪያ አፈር ከሰነሰ በኋላ ምንም ነገር እንዳይታወቅ ስፍራውን በእግሩ ተመተመ።

ከዚያም ግቢውን ለቅቆ ወደአደባባዩ አቀና። ከቅርብ ጊዜ በፊት በፖሊስ ጣቢያ እንዳጋጠመው ሁሉ ይህ ነው በማይባል የደስታ ስሜት ተጥለቀለቀ። 'የሁሉም ነገር ደብዛ ጠፋ! ያን ቋጥኝ ፈንቅሎ የሚያይ ማነው? ቤቱ ከተሰራበት ጊዜ አንስቶ የተጎለተ ቋጥኝ ነው፤ አሁንም ገና ያን ያህል ጊዜ ይጎለታል። ቢደርሱበት እንኳን ማነው እኔን የሚጠረጥር? አበቃለት! ምንም ፍንጭ የለም!' በሁኔታው ሳቀ። ደረቅ ሳቅ መሳቅ መጀመሩንና አደባባዩን ሲያቋርጥ ሁሉ ጥርሱን አለመክደኑን ከዚያን በኋላም ሲያስታውሰው ቆይቷል። ከሁለት ቀናት በፊት ወጣቷን ልጃገረድ ወዳገኘበት አደባባይ ሲያቀና ግን ሳቁን በድንገት አቆመ። ሌላ ሀሳብ

መጣለት። ልጃገረጃ ከሄደች በኋላ ተቀምጦ ያሰላለበትን አግዳሚ ወንበር አልፎ መሄድ የተሳነው መሰለው፤ ሃያ ሳንቲም የተቀበለውን ፖሊስ ማግኘት አንገፈገፈው። 'ገደል ይግባ!' አለ።

በራሱ ሁኔታ እየተበሳጨ ዝውን ቀጠለ። አስተሳሰቡን ሁሉ በአንድ ነጥብ ዙሪያ ቋጨ። ያ ነጥብ አቢይ የሆነ ነጥብ ከመሆኑም ካለፉት ሁለት ወራት ወዲህ ለመጀመሪያ ጊዜ ያፋጠጠው ነጥብ እንደሆነ ተሰማው።

በከፍተኛ ቀጣ 'ሁሉም ነገር ገህም ይግባ!' አለ። 'ከተጀመረ ይጀመር! አዲሱ ሕይወት ገህም ይግባ! አምላኬ ሁሉም ነገር ከንቱ ነው! አሁን በዛሬው እለት ምን ያህል ዋሽህ፤ ምን ያህል አሳፋሪ ተግባር ፈፀምኩ! ያንን አስቀያሚ ረዳት ሹም ምን ያህል አሞክሽሁት! እርሱን ለማስደሰት ስል ምን ያህል ከአግማዬ አፈነገጥኩ! ያም ሆነ ይህ ሁሉም ነገር ፍሬ ከርስኪ ነው! እያሞክሽሁ ሳስደስታቸው መሞከር ያበላጫል! ያም ብቻ አይደል!'።

ወዲያውኑም ክው ብሎ ቀረ፤ ራሱን የሚበጡበጥና ውዥንብር ውስጥ የሚከት አዲስና ያልተጠበቀ ተራ ጥያቄ ተደቀነበት።

'ይሄን ሁሉ በቂልነት ሳይሆን አውቀህ ያደረግኸው ከሆነ፤ በጭንቅላትህ ውስጥ የተወሰነ ሃሳብ ካለ፤ በርሳውን ከፍተህ ለማየት እንዴት አሳስብክም? በእጅህ ምን እንዳለ፤ ይሄን ስቃይ ለምን እንደተቀበልክ፤ እንዲህ አይነት ዘግናኝ፤ ርካሽና የፈሪ ወንጀል ሆን ብለህ ለምን እንደፈፀምክ እንኳን አታውቅም? ገና ካላየህቸው ነገሮች ጋር ደባልቀህ በርሳውን የበይ ውሃ ውስጥ ለመጣል ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት ለምን ፈለገህ? ይህ ሁሉ ነገር እንዴት ሆነ?'።

የሆነው ግን ሆኖአል። ቀደም ሲል ያወቀው ነገር ስለሆነ ለእርሱ አዲስ ጥያቄ አይደለም። ባለፈው ምሽት ከወንዝ ሊጨምረው በወሰነ ጊዜ ሌላ አማራጭ የሌለ ይመስል ያለአንዳች ጥርጣሬ ውሳኔውን አስተላልፎ እንደነበር አስታወሰ። የወግ ዕቃዎችን አውጥቶ ሲዘገዝዝ በነበረበት በትናንትናው እለት ድርጊቱን ለመፈፀም ወስኖ እንደነበር ተገነዘበ።

'ይህ የሆነው በጣም ስላመመኝ ነው። ራሴን ሲበዛ እያሰጨክታሁትና እያሰቃየሁት ነው፤ ምን እንደምሰራም አላውቅም። ትናንት፤ ከትናንት በስተይ፤ አሁን ድረስ እራሴን እያሰቃየሁት ነው። ግን የማይሻለኝ ከሆነስ? አምላኬ ምንኛ ተንሽገሽኩ!' እያለ በትካዜ አሰበ።

ዝውን ቀጠለ። ከዝግበት የሀሳብ ባህር በሆነ መንገድ ለመውጣት ክፉኛ ፈለገ። ምን ማድረግ እንዳለበት ወይም እንዴት መውጣት እንዳለበት ግን አላወቀም። አዲስና ሊቋቋመው የማይቻል ስሜት እየሰረዘበት ሄደ። ያየውን ሁሉ የመጥላት ስሜት፤ ሌላውን የመገዳት፤ የግትርነትና የጥላቻ ስሜት አደረበት። በመንገድ የሚያየውን ሰው፤ መልካቸውንና አካሄዳቸውን ሁሉ ጠላ። በእሁኑ ሰአት አንድ ሰው ቢያነጋግረው ፊቱ ላይ ይተፋብታል ወይም በቡጢ ያቀምስዋል።

ከፊሻ ወንዝ ዳርቻ፤ ከቫሲሎቭስኪ ክልል፤ ከድልድዩ አጠገብ ሲደርስ በድንገት ክው ብሎ ቀረ። 'የመኖሪያ ስፍራው ከዚህ ነው፤ ወይ አምላኬ! ወደራዙምኪን አልነበረም የመጣሁት። ወደዚህ የመጣሁት በራሴ ፈቃድ ወይም በእጋማሚ እንደሆነ ባውቅ ደስ ባለኝ። ይሁንና፤ ምንም ልዩነት አያመጣም። ከትናንት በስተይ ነገ ሂጄ እጠይቀዋለሁ ብዬ ነበር። ስለዚህ የርሱን እርዳታ እንደማልፈልግ ሆኜ አሁን ሂጄ ለምን አልጠይቀውም?'።

ከአምስተኛ ፎቅ ወደሚገኘው ራዙምኪን ክፍል አመራ።

ራዙምኪን በጠባብ ክፍሉ ውስጥ ተቀምጦ ይፅፍ ነበር፤ በሩን ተነስቶ ከፈተ። ከተገኙት አራት ወር አልፏቸዋል። ራዙምኪን የነተብ ካባ ደርባል፤ ነጠላ ጫማ አድርጓል፤ ፀጉሩን አላበጠረም፤ ፂሙን አልተሳጨም፤ ፊቱን አልታጠበም። ራስኮልኒኮቭን ሲያየው ተገረመ።

ጓደኛውን ከላይ እስከታች እየተመለከተ 'እንዴት ነው እባክህ? ለመሆኑ አንተ ነህ?' በማለት ሰላምታ ሰጠው። ትንሽ ቆይቶም የፋጩት ድምፅ አሰማ። የራስኮልኒኮቭን ልብስ እያየ 'እስከዚህ ድረስ እባክህ? ምንው እባክህ? ከእኔ ተሽለህ አይደል' አለው። 'ሳይደክምህ አይቀርምና ተቀመጥ!' ራስኮልኒኮቭ ከእርሱ ቤት ካለው ጋር እንኳን ሲነፃፀር በደረጃው የባሰ ኮሚዩሰን ፎቱ ላይ ዘፍ እንዳለ ራዙምኪን እንግዳው እንደታመመ ተገነዘበ። 'ምን ሆነ?' አሞህል! መታመምህን ታውቃለህ?' ሲል ጮኸ።

እጁን ይዞ የደሙን ፍጥነት መለካት ጀመረ። ራስኮልኒኮቭ ግን እጁን መነጨቀ። 'እረፍ፣ የመጣሁት ትምህርት በሌላኝ ነው፤ ትምህርት እንዲኖረኝም አልፈልግ።' በቅርብ ያስተውለው የነበረው ራዙምኪን 'ትኩሳት እንዳለብህ ታውቃለህ!' አለው። ራስኮልኒኮቭ ከፎቱው እየተነሳ 'አላተነሳኝም' ሲል መለሰ።

ወደራዙምኪን ክፍል ለማምራት ደረጃ በወጣ ጊዜ አካል ለአካል እንገናኛለን ብሎ አልገመተም ነበር። በአሁኑ ሰአት ከማንም ጋር ቢሆን ፊት ለፊት ለመገናኘት ዝግጁ እንዳልሆነ ተገነዘበ። ከእንግዲህ ብስጭቱን መደበኛ ሳይችል ቀረ። ከራዙምኪን ደጃፍ ሲደርስ በራሱ ላይ ያሳደረው ብስጭት ልሳኑን ሊዘጋው ምንም ያህል አልቀረውም ነበር።

ወደበሩ እየሄደ ከመቅፅበት 'ደህና ሰንብት!' አለ።

'መሄድህ ነው? ትንሽ ቆይ አንት ከንቱ!'

አሁንም እጁን እየመነጨቀ 'እረፍ!' እያለ መለሰ።

'ታዲያ ለምን መጣህ? አእምሮ የለህም እንዴት? ይሄም ስድብ ነው። እንዲሁ እንድትሄድ አልፈቅድላህም።'

'አድምጠኝ። ወዳንተ የመጣሁት ሊረዳኝ የሚችል ሌላ ሰው ስለማላውቅ ነው፤ በአእምሮ ጡንቻ ከሌሎቹ ሁሉ ስለምትሻል ምን ማድረግ እንዳለብኝ ትመክረኛለህ ብዬ ነው። አሁን ግን ምንም እንደማልፈልግ ተገነዘብኩ። ገቢህ? ከማንም ምንም አልፈልግም።...ብቸኛ ነኝ አበቃ! ተወኝ እንጂ፤ ልትተወኝ አትችልም?'

'ቆይ ትንሽ፤ አንት አመድ ዛቂ! ወፊፊ! ስለአንተ ጉዳዩ አይደለም። እኔ ራሴ ትምህርት የለኝም። ይሄ ደግሞ አያስጨንቀኝም። ይልቅስ ከማንኛውም ትምህርት የሚሻል አንድ መፅሐፍ ሻጭ አለ። በተደራቢ በመጠኑ የሕትመት ስራ ይሰራል፤ የተፈጥሮ ሳይንስን የሚመለከቱ ትናንሽ መፃሕፍት ለሕትመት ያቀርባል፤ ርእሶቻቸው ብቻ ይማርካሉ። ሁልጊዜ እኔን እንደቀል ትቆጥረኝ ነበር፤ ወዳጄ ሙት ከእኔ የባሉ ብዙ ቂሎች ግን አሉ! ሰውየው በአሁኑ ሰአት ትኩረት የሚያደርገው በተራማጅ እንቅስቃሴዎች ላይ ነው። እርሱን ለማበረታታት የሚቻለኝን ሁሉ ጥረት እያደረግሁ ነው። አሁን በእጄ ያለው ወደ ሰላሳ ሁለት ገፅ የሚደርስ የጀርመንኛ ፅሁፍ ነው-ዲስኩ ነው ማለት ይቻላል። በአጭሩ ለመግለፅ ያህል ፅሁፉ የሚያወሳው ሴት ሰው ነች ወይስ አይደለችም ስለተሰኘው ጥያቄ ሲሆን ሰው መሆኗን በማያሻማ ሁኔታ ያረጋግጣል። ፅሁፉ በሰቶች ጥያቄ ላይ በሚያተኩር መጣጥፍ ውስጥ

ሊቀርብ ነው። እኔ የትርጉም ስራውን በመስራት ላይ እገኛለሁ። እርሱ ደግሞ ወደመቶ ገፅ ያዳብረውና ግሩም አርእስት ሰጥተን አንዱን በሀምሳ ሳንቲም እንሸጠዋለን። እንደጣፋጭ ኬክ በአንድ ጊዜ ተሽጦ የሚያልቅ ነው። የትርጉም ስራዬን በተመለከተ ለአስራ ስድስት የታተመ ገፅ ስድስት ሩብል ስለማግኘት በጠቅላላው አስራ አምስት ሩብል ይኖረኛል። በቅድሚያ ስድስት ሩብል ተከፍሎኛል። ይሄን እንደጨረሰን ስለባህር አሳ የሚያወሳ ፅሁፍ እንተረገማለን፤ ከዚያም ኮንፌሽን ከተሰኘው የሩሶ መፅሀፍ ከሁለተኛው ክፍል የምንተረገመውን አዘጋጅተናል። «ሴት ሰው ነች?» የሚለውን ፅሁፍ ሁለተኛ ክፍል መተርጎም ትፈልጋለህ ወይ? የምንተረገም ከሆነ ዋናውን ፅሁፍ ከብዕርና ከወረቀት ጋር አሁኑኑ ውሰድ፤ የቅድሚያ ክፍያ ሶስት ሩብል ያውልህ፤ ለሰላሳ ሁለቱ ገፅ የቅድሚያ ክፍያ ስለተቀበልኩ ሶስቱ ሩብል ያንተ ድርሻ ነው። አስራ ስድስቱን ገፅ ስትጨርስ ደግሞ ሌላ ሶስት ሩብል ታገኛለህ። በፈጠረህ አምላክ የምጠይቅህ እኔ ለአንተ ውለታ የምሰራልህ እንዳይመስልህ ነው። እንዲያውም ገና እንደገባህ የቴን ያህል ልትጠቅመኝ እንደምትችል ነው የተገነዘብኩት። በመጀመሪያ ደረጃ ቃላት ስፅፍ ፊደላት እገድፋለሁ፤ በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ የጀርመንኛ ችሎታዬ ስለማያወላዳ ብዙውን ጊዜ የምፅፈው የራሴኑ ሀሳብ ነው። ይሁንና፤ ከዋናው ፅሁፍ የተሻለ ነው ብሎ ማሰቡ ከጭንቀት ያድናል። የተሻለ ሳይሆን የባለ ሊሆን ስለሚችል ይህን ማለት ግን ያዳግታል። እና እንግዲህ፤ ፅሁፉን ትወስዳለህ ወይስ አትወስድም?

ራስኩልኒኮቭ የጀርመንኛ ፅሁፉን ከሶስት ሩብል ጋር ወስዶ ምንም ሳይተነፍስ ከቤት ሲወጣ ራዙምኪን በመገረም አይኑ ተከተለው። ይሁንና ከሁለተኛው መንገድ እንደደረሰ ሀሳቡን ከመቅፅበት ለውጦ በመጣበት አኳኋን ወደራዙምኪን ቤት ተመለሰ። የጀርመንኛ ፅሁፉን ከሶስት ሩብል ጋር ጠረጴዛው ላይ አስቀምጦ አሁንም ቃል ሳይተነፍስ ወጥቶ ሄደ።

ራዙምኪን ብስጭት ብሎ 'ሰከርክ እንዴ? ምንድነው የምትጫወተው? እኔንም ግራ አጋጣኸኝ።... ታዲያ ለምን መጣህ?' ሲል ጮኸበት። ተከትሎት ከደረጃው ላይ ቆም ብሎም 'ታዲያ ምን አባክ ፈልገህ ነው?' እያለ ደነፋ።

ራስኩልኒኮቭ ድምፁን አጥፍቶ ደረጃውን ወረደ።

'ማህ አንተ! የት ነው የምትኖረው?'

'መልስ የለም።'

'ገህነም ግባ!'

ግን፤ ራስኩልኒኮቭ ከዋናው መንገድ ደረሰ። በአቅራቢያው ከሚገኝ ድልድይ እንደደረሰ በአንድ መጥፎ አጋጣሚ የተነሳ ተመልሶ ነቃ። የሆነ ባለጋሪ ሶስት ወይም አራት ጊዜ ከጮኸበት በኋላ ሊገጨው በመቃረቡ ጀርባውን በጅራፍ አቀመሰው። ግርፋቱ ስባባጨው ተመልሶ ወደ ድልድዩ አጥር እየተሰፈነጠረ በቀጭት ከንፈሩን ነከሰ። የእግረኛውን መንገድ ትቶ በድልድዩ ላይ ለምን መሀል ለመሀል እንደተጓዘ እርሱ ራሱ ሊገባው አልቻለም። በአካባቢው የአብሩ ሰዎችም በሁኔታው ተገርመው ሳቁ።

'ምሱን ነው የሰጠው!'

'ብልጣ ብልጥ ሰይጣን!'

'የሰከረ መስሎ ከጋሪው ጎማ ስር ሆን ብሎ ሊወድቅ ነበር። የራሱ ጉዳይ ነው!'

'ስራው ይህ ነው፤ በእንዲህ አይነት ነው የሚኖረው።'

ከድልድዩ አጥር አጠገብ የሄደውን ጋሪ በንዴት እየተመለከተና ጀርባውን እያሻሸ የሆነ ሰው ገንዘብ በእጁ እንደሰጠው በድንገት ተገነዘበ። ባርኔጣና ቆዳ ጫማ ያደረገች ሀብታም አሮጊት ባርኔጣ ካደረገችና አረንጓዴ ጃንጥላ ከያዘች ወጣት ልጃገረድ ጋር ሆና 'በክርስቶስ ስም ውሰድ እባክህ።' አለችው። ገንዘቡን ወሰደ፤ እነርሱም ከአጠገቡ ሄዱ። ሀያ ሳንቲም ነበር የወሰደው። ከአለባበሱና ከሁኔታው የመጻብ መሀለት የሚሰበሰብ ለማኝ አድርገው ሳይቆጥሩት አልቀሩም፤ በጀርባው ጅራፍ ሲያርፍበት ሰጣዩ ሀዘኔታ አድርገው ከጦር የተሰራ መሀለቅ እንደጣለላት አያጠራጥርም።

ሀያ ሳንቲሙን በእጁ እንደያዘ አስር እርምጃ ያህል ተዝነ ፊቱን ወደኔቫ ወንዝ መለሰ። ሰማዩ እንድም ደመና አላዘለም፤ ውሃውም ያለወትሮው ሰማያዊ ሆኖአል። ከሌላ ቦታ ይልቅ ከድልድዩ ጋ ሆኖ ሲታይ የሚማርከው የኮቴድራሉ ጉልላት ያብረቀደቃል፤ በውስጡ የያዘው የከበረ እቃም እንደፀሐይ ቀልጭ ብሎአል። ራስኩልኒኩሽ የሕመም ስሜቱ ጠፍቶለት ስለጅራፋ ጭራሽ ረሳ፤ ያለየለትና የሚረብሽ ሀሳብ በአእምሮው ውስጥ ስለተመለሰም ሌላውን ነገር ሁሉ አገለለ። በሚገባ ከሚያውቀው ስፍራ ላይ ቆም ብሎ ለረጅም ጊዜ በጥሞና ተመለከተ። ወደዩኒቨርሲቲ ሲሄድ ብዙውን ጊዜም ከዚያ ተመልሶ ወደቤቱ ሲያቀና ከዚህ ስፍራ ላይ ቆም ብሎ ይህን ማራኪ አካባቢ ይመለከታል፤ በተመለከተም ቀጥር በሚፈጠርበት ምስጢራዊ ስሜት ይገረማል። ይህ ውብ አይታ ልቡን እያቀዘቀዘ የተሰፋ መቁረጥ ስሜት ያሰርፀብታል። ለመረዳት በሚያስቸግር በዚህ አይነት የደበዘዘ አስተሳሰብ ሁልጊዜ ይገረማል፤ ይህን እንቅፅልሽ ለመፍታት ግን ችሎታው እንደማይኖረው ስለገመተ ዛሬ ሳይሆን ወደፊት ሊያሳሰለው ቀጠሮ ያዘለት። በአሁኑ ሰአት ቀደም ሲል ያነሳቸውን ጥያቄዎችና ምስጢሮች በድንገት አስታውሰ፤ በአጋጣሚ ብቻ እንዳሳስታውላቸውም ተሰማው። አሁንም የሚያስበው በፊት የሚያሳስቡት ነገሮች እንደሆኑ አድርጎ የገመተ ይመስል፤ በቅርቡ ትኩረት ይሰጣቸው ለነበሩ ጉዳዮችና አካባቢዎች አሁንም ትኩረቱን ያልነፈጋቸው ይመስላል እንደቀድሞው ሁሉ ዛሬ ከዚህ ስፍራ ቆሞ መገኘቱ አስገረመው። መገረም ብቻ ሳይሆን ከፋኛ አስተከዘው። ያለፈ ሀይወቱ ለመግለፅ በሚያዳግት የልዩነት አረንጃ ውስጥ ተደብቆ የቀድሞ አስተሳሰቡን፤ ችግሩን፤ ጉዳዩን፤ አመለካከቱን ይሄን ውብ አካባቢ ራሱንና ሁሉንም ነገር በብሽሩታ የሚያይበት መሰለው።... በርቀት እየበረረ ቆይቶ ሁሉም ነገር ከአይታ የሚሰወር መሰለው።... በአጋጣሚ እጁን ሲያወዛውዝ ሃያ ሳንቲም መጨበጡን በድንገት ተገነዘበ። እጁን ዘርግቶ ከጦር የተሰራውን መሐለቅ ተመለከተ፤ ከንዱን አንስቶና ተብላጭቶ በመወርወር ከውሃ ደባለቀው፤ ከዚያ በኋላ በመጣጠን አኳኋን ተመልሶ ወደቤቱ ሄደ። በዚያች ቅፅበት ላይ ከማንምና ከምንም መለያየቱ ተሰማው።

ከሰአት በኋላ ጀንበር ስታዘቀዝቅ ወደቤቱ ስለተመለሰ ለሰድስት ሰአት ያህል ተዝነአል። የት እንደነበር ወይም እንዴት እንደተመለሰ አላስታውሰም። ልብሱን አወላልቆ እንደደከመው ፈረሰ እየተንቀጠቀጠ ከፎቴው ላይ ተዘረጋ፤ የከረምት ካፖርቱን እንደደረበ ወዲያውኑ በእንቅልፍ ባህር ውስጥ ሰጠመ።

ውድቅት ላይ እንድ አስፈሪ ጨዝት ከእንቅልፉ ቀሰቀሰው። ምንኛ የሚለቀጥጥ ጨዝት! እንዲህ አይነት ያልተለመደ ድምፅ እንዲህ አይነት እራታ፤ ዋይታ፤ ጫጫታ፤

ስድብና ርግማን ከዚያ ቀደም ሰምቶ አያውቅም። እንዲህ አይነት ጭካኔና አውሬነት ሊታሰበው አይችልም። ቀና ብሎ እየተሸበረ፤ ከስቃይ ብዛት በየደቂቃው ህሊናውን እየሳተ፤ ከፍቴው ላይ ተቀመጠ። ግን፤ ግብግብ፤ እራታውና ስድቡ እየጨመረ ሄደ። ከዚያ በኋላ በሚገርም ሁኔታ ቤት ያከራየችውን ባልቴት ድምፅ ሰማ። ትጮሀለች፤ እራታዋን ታቀልጠዋለች፤ የምትናገረውን ለመጨበጥ እስከሚያዳግት ድረስ ትለፈልፋለች፤ ከደረጃው ላይ ከፉኛ እየተደበደበች ስለነበር የሆነ ሰው ደርሶ ከድብደባው እንዲያድናት ትማፀናለች። ከሚደበድባት ሰው የሚወጣው ድምፅ ቁጭትና ንዴት የተቀላቀለበት ስለነበር ድምፅ ሳይሆን ጫጫታ ነው ማለት ይቻላል። እንዲያም ሆኖ እንኳን እየተገባገባ ከመቀባጠር አልታቀበም። ራስክልኒኩኸ በድንገት እንደቅጠል ተርገገገጠ- ድምፁ የረዳት ሹሙ ድምፅ መሆኑን ተገነዘበ። ረዳት ሹሙ ወደእዚህ መጥቶ ባልቴቷን ይቀጠቅጣል! ጭንቅላቷን እያነሳ ደረጃው ላይ ያፈርጣል - ከድምፁ፤ ከእራታውና ከዳላው ብዛት ያለጥርጥር መገመት ይቻላል። ምን እየተደረገ ነው? አለም በሞላ ተገለባበጠች ወይ? ከደጃፋና ከደረጃው ላይ የተሳሳተ ሰዎች ድምፅ ይሰማል፤ የድንጋጤና የመገረም ድምፅ። ሰዎች እያንኳኑና በር በሀይል እየዘጉ ግር ብለው ወደላይ ፎቅ ይወጣሉ። ‘ግን፤ ለምን ይደበድባታል? እንዴት እንዲህ ያደርጋል?’ ሰውየው ሳይቀውስ አልቀረም ብሎ አሰበ። እንዲያም ሳይሆን ሁሉንም ነገር በትክክል ማዳመጥ ቻለ። ሁኔታው ይህ ከሆነ ደግሞ ‘ትናንት በተፈፀመው በዚያ ጉዳይ’ ወደእርሱም ይመጣሉ ማለት ነው-አምላክ ያውጣው! በሩን መቆለፍ ቢፈልግም እጁን ማንሳት አልቻለም። ከዚህም በተጨማሪ መቆለፉ አይፈይድም ብሎ ገመተ። ልቡ በሽብር ተከማተረ፤ ከድካም ብዛት ደርቆ ቀረ። በመጨረሻም ለእስር ደቂቃ ያህል ቆይቶ የነበረው እራታና ዋይታ ደረጃ በደረጃ እየቀነሰ ሄደ። ባልቴቷ እያቃሰተች ማቅማማቷን ቀጠለች፤ ረዳት ሹሙም ድንፋታውንና ማስፈራራቱን አልተወም። በመጨረሻ ግን እርሱም ቢሆን እየቀዘቀዘ ድምፁ ጠፋ። ‘ሄደ መሰለች፤ አምላክ ይመስገን!’ በአሁኑ ሰአት ባልቴቷ እየተራገመችና እየጮኸች ወደቤቷ ገብታ በሩ ተዘጋገባት።... ወዲያውንም ተከልከለው የነበሩት ሰዎች በሁኔታው ተገርመው እየተነጋገሩ፤ እየተከራከሩ፤ ድምፃቸውን እያነሱና እያሳኑ አካባቢውን ለቀው ወደቤታቸው ተመለሱ። ጫጫታውን ሰምተው የወጡት በመቶዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ነበሩ፤ ኗሪዎቹ በጠቅላላ ነበሩ ማለት ይቻላል። ‘ግን አምላክ፤ ሊሆን የማይችል ነገር ነው! ለምንስ ወደዚህ መጣ?’

ራስክልኒኩኸ ጭራሹን ተዳክሞ ከፍቴው ላይ ተዘርሮአል፤ ሊያሸልበው ግን አልቻለም፤ ከዚህ ቀደም ገጥሞት በማያውቀው አስከፊ ስቃይና ይህ ነው በማይባል መከራ ደንዝዝ ለግማሽ ሰአት ያህል እንደተዘረረ ቆየ። ከመቅፅበት ግን ክፍሉ በብርሃን ደመቀ- ናስታሲያ ሻማ ይዛ ከእንድ ሲሆን ሾርባ ጋር ወደክፍሉ ገባች። በጥሞና እየተመለከተችውና እንቅልፍ ያልወሰደው መሆኑን እያስተዋለች ሻማውን ከጠረጴዛው ላይ አኑራ ያመጣችውን ዳቦ፤ ጨው፤ ሲሆንና ሾርባ አስቀመጠች።

‘ከትናንት ጀምሮ የምትበላው ያጥኼ አይመስለኝም። እንደዚያ አተከሳህ ሙሉ ቀን ስትዞር ዋልክ።’

‘ናስታሲያ-እመቤትሽን ለምንድነው የደበደባት?’

አትከራ ተመለከተችው።

‘ማንው የደበደበት?’ ‘ከግማሽ ሰአት በፊት ረዳት የፖሊስ ሹሙ ደረጃው ላይ ለምንድነው እንደዚያ የቀጠቀጣት? ለምንስ ወደዚህ መጣ?’

ናስታስያ ለረጅም ጊዜ በዝምታ አተኩራ አየችው። አንደዚያ በማየቷ ግራ ተጋብቶ ተረበሸ።

አሁንም ‘ናስታስያ! ለምን አትናገሪም?’ ሲል ፍርሀት ባልተለየው ሁኔታ በደከመ ድምፅ ጠየቃት።

ትንሽ ቆየት ካለች በኋላ ለራሷ የምትናገር በሚመስል ሁኔታ ‘ደሙ ነው’ ስትል በለሰለሰ ድምፅ መለሰች።

ፊቱ ገርጥቶና ግድግዳውን በጀርባው ተደግፎ ‘የምን ደም ነው የምትለኝ?’ ሲል አጉረመረመ።

ናስታስያ አሁንም በዝምታ ማየቷን ቀጠለች።

‘እመቤቴን ማንም አልደበደበትም’ እያለች ኮስተር ብላ እቅጩን ተናገረች።

ትንፋሹን ውጦ ትክ ብሎ ተመለከታት።

‘ሁሉንም ሰምቻለሁ፤ አልተኛሁም፤ ተቀምጬ ነበር፤ ለረጅም ጊዜ ነው ያዳመጥኩት። ረዳት የፖሊስ ሹሙ ከዚህ ነበር። ሰው ሁሉ ከየቤቱ እየወጣ ደረጃው ላይ ነበር።...’ ሲል ይብስ እየፈራ ተናገረ።

‘ከዚህ ማንም አልነበረም። በውስጥህ ያለው ደም ሲዘዋወር ያወጣው ድምፅ ነው። ደም ገፍትሮ መውጣት ሲያቅተው ሁልጊዜ ድምፅ ያወጣና ዝብትህ ውስጥ መርጋት ይጀምራል። ነገሮችን ለማስተዋል በምትሰላሰበት ወቅት ይህ ሁኔታ ያጋጥማል። እስቲ ሾርባህን ብትመገብ አይሻልም?’

መልስ አልሰጠም። ናስታስያ ከአጠገቡ ሳትሄድ በጥሞና ተመለከተችው።

‘እባክሽ የምጠጣው ነገር ሰጪኝ።’

ደረጃውን ወርዳ ከሠለት ደቂቃ በኋላ ከማሰሮ የቀዳችውን ውሃ ይዞ ተመለሰች። ከዚያ በኋላ የሆነውን ማስታወስ አልቻለም። ከአንድ ጉንጭ የማያልፍ ቀዝቃዛ ውሃ መጠጣቱንና የተቀረውን በደረቱ ላይ ማፍሰሱን ብቻ አስታውሶ ሀሊናውን ሳተ።

ይህንና በሚታመምበት ጊዜ ሁሉ ሀሊናውን በጠቅላላ አይስትም፡- እያተኮሰውና እየቃዘ፡ ሀሊናውን በከፊል ይስታል። ከዚያ በኋላ የሚያስታውሳቸው ብዙ ነገሮች ይኖራሉ። አንዳንድ ጊዜ ክፍሉ ሊያዙትና ወደሌላ ቦታ ሊወሰዱት በሚፈልጉ ሰዎች የተጨናነቀ ይመስለዋል፤ ከዚያ በኋላ በከፍሉ ውስጥ ብቻውን ይቀራል፤ ሁሉም ጥሎት ይሄዳል፤ ሁሉንም ያስፈራራል፤ አልፎ አልፎ ብቻ በሩን ከፈት እያደረጉ ያየታል፤ ስጋት ላይ ይጥሉታል፤ በጋራ ሆነው ሲራ ያውጠነጥነባቸዋል፤ ይሰቁበታል፤ ይሳለቁበታል። ብዙውን ጊዜ ናስታሲያ ከአጠገቡ እንደሆነች ያስታውሳል፤ በጣም የሚያውቀውን ሌላ ሰው የሚያይ ይመስለዋል፤ ሰውየው ማን እንደሆነ ግን የቱን ያህል እንኳን ቢሞክር ይጠፋበታል፤ ይህ ሁኔታ ደግሞ ከቶኛ እያሳዘነው እስከመጮህ ይደርሳል። አንዳንድ ጊዜ ወሩን ሙሉ አልጋ ላይ የተኛ ይመስለዋል፤ በሌላ ጊዜ ደግሞ ቀኑ ያልተለወጠ ያው ይመስለዋል። ጉዳዩን ጭራሽ ረስቶታል፤ መርሳት የሌለበትን ነገር እንደረሳ በየደቂቃው ያስታውሳል፤ የረሳው ምን እንደሆነ ለማስታወስ በሞከረ ቀጥር ደግሞ ይሰቃያል፤ ያቃስታል፤ ይበሳጫል፤ ወይም ሊቋቋሙት በማይቻል በእስከፊ ሽብር ይረታል። ከዚያ በኋላ ለመነሳት ይታገላል፤ ሩጠ ለማምለጥ ይፈልጋል፤ ግን ሁልጊዜ የሆነ ሰው ይዞ ያስቀረዋል፤ እንደገና በጣም ይደክመውና ሀሊናውን ይስታል። በመጨረሻም ሀሊናው ይመለስለታል።

ከረፋዱ አራት ሰአት ነው። በዚያ ጥርት ባለ ቀን የፀሐይ ጨረር በቀኝ በኩል ያለውን ግድግዳ ሰንጥቆ ከበሩ አጠገብ የሚገኘውን ጥግ ብርሃን እንናፅፎታል። ናስታሲያ ከአልጋው አጠገብ ቆማለች፤ በከፍተኛ ስሜት የሚመለከተው ሌላ ሰው አብሯት ቆሟል። ረጅም የሩስያ ኮት የለበሰ ሂማም ወጣት ነው። ሲያዩት የስነጥበብ ሰው ይመስላል። ቤት ያከራየችው ባልቲት ገርበብ ባለው በር እያጮለቀች ታያለች።

ራስኮልኒኮቭ ቀና ብሎ ወደ ወጣቱ ሰው እያመለከተ 'ናስታሲያ፣ ምን የሚሉት ሰው ነው?' በማለት ጠየቀ።

'እንዲህ ሆኖ አያውቅም! አሁን ነፍሱ ተመልሷል' አለች።

'ልክ ነሽ! ነፍሱ ተመልሷል!' ሲል እንግዳው ሰውዬ ተናገረ። በበሩ በኩል አጮልቃ ትመለከት የነበረችው ባልቲት ሀሊናው እንደተመለሰለት ስትገነዘብ በሩን ዘግታ እብስ አለች። በጣም አይን አፋር ሴት ነች፤ ጭቅጭቅ አትወድም። እድሜዋ ወደአርባ ይጠጋል፤ ሰውነቷ ድንብረት ብሎ ብዙ ስጋ ተሸክሟል፤ የአይን ውሃዋና ቅንድቧ ጥቁር ናቸው፤ የተሸከመችው ስጋና ስንፍናዋ ተዳምረው መልካም ባህሪና ሽጋ ውበት አላብሰዋታል።

ራስኮልኒኮቭ 'አንተ ማንህ?' ሲል የስነጥበቡን ሰው በድጋሚ ጠየቀ።

በዚያው ሰአት ግን በሩ እንደገና ተከፈተ፤ ራዘምኪን ረጅም በመሆኑ ትንሽ ቆም አለና ከአንገቱ ጎንበስ ብሎ ወደክፍሉ ገባ። እንደገና 'ምን አይነት ቤት ነው! ሁልጊዜ በሩ ጭንቅላቱን ይመታዋል። ቤት ሲሉት አያፍሩም! ቤት ያከራየችህ ባልቲት አሁን ነገረችኝ - ተሻለህ አይደል?' አለ።

'አሁን ነው ነፍሱን ያወቀው' ስትል ናስታሲያ ተናገረች።

የስነጥበቡ ሰው 'ልክ ነው' እያለ ከፈገገታ ጋር በመናገር የናስታሲያን አባባል አጠናክረ።

‘እኔ ራዘምኪን ነኝ፤ በዩኒቨርሲቲ የምግር የሀብታም ልጅ ነኝ፤ ራስኩልኒኩቭ ጓደኛዬ ነው። አንተስ ማኑ?’ አለ ራዘምኪን።

‘ከመስሪያ ቤት ለቢዝነስ የመጣሁ ነኝ።’

ራዘምኪን ከትንሽ ጠረጴዛ አጠገብ ካለው ወንበር ላይ እየተቀመጠ ‘እባክህ ከዚህ ወንበር ተቀመጥ’ ቢል ጋበዘው። ራስኩልኒኩቭን እየተመለከተም ‘ነፍስህ መመለሱ ግሩም ነው። ላለፉት አራት ቀናት ምግብና ውሃ አልወሰድክም። ሻይ እንኳን የምንሰጥህ በማንኪያ ነበር። ዞሲሞቭ ሁለት ጊዜ መጥቶ እንዲያይህ አድርጌአለሁ። ዞሲሞቭን አስታወቅኩው ወይ? በደንብ ነው የመረመረህ፤ ኩዩንቀት በስተቀር ሙሉ በሙሉ ደህና እንደሆንክ ወዲያውኑ ነው የተናገረው። የነርቭ መቃወስ ነው። የሚበላ በቂ ምግብ እንደሌለ ተናግሯል። በቂ ቢራና አይብ የለም። ስለዚህ ነው የታመምኩው። ግን የሚያሳስብ አይደለም። ሁሉም ያልፍና ጤነኛ ትሆናለሁ። ዞሲሞቭ ግሩም ሰው ነው! ሽጋ የሆነ ጥሩ ሐኪም ነው!’ ከመስሪያ ቤት ወደመጣው ሰው እየመለከተም ‘ጊዜህን እንኳን መሻማት አልፈልግም። ስለስራህ ልትነገረን ትችላለህ ወይ? ሮዲ [የራስኩልኒኩቭ የቀልምጫ ስም] ከመስሪያ ቤታቸው ሰው ቢልኩ ዛሬ ሁለተኛ ጊዜያቸው ነው። በመጀመሪያ የመጣው ሌላ ሰው ነበር። አነጋግሬውም ነበር። ማን ነበር የመጣው?’ ቢል ተናገረ።

‘ሰውየው የመጣው ከትናንት በስቲያ ይመስለኛል። የመስሪያ ቤታችን ሰው አሌክሲያ ሲምዮኖቪች ነበር የመጣው።’

‘ትንሽ ከአንተ ቀላ ይላል፤ አይመስልህም?’

‘ትንሽ ከእኔ ከበድ ይላል።’

‘በደንብ ነው የገለፅኩት፤ በል ቀጥል።’

ወደራስኩልኒኩቭ እየመለከተም ‘ከሚስተር ቫክሩቪን የተላከልህ ገንዘብ ደርሶናል። ገንዘቡን የላከው እናትህ በጠየቀች መሰረት ነው። ስለሚስተር ቫክሩቪን የሰማኸው ነገር የለም? እናትህ በጠየቀች መሰረት ሚስተር ቫክሩቪን እንድንሰጥህ የጠየቀንን ሰላሳ ሁለት ሩብል በጎ በምትሆን ጊዜ እንደበፊቱ ሁሉ እንድንሰጥህ ታዝዝላለሁ። ስለዚህ ጉዳይ አንተም ቢሆን ታውቅ አይደል?’ በማለት ተናገረ።

ራስኩልኒኩቭ ‘አዎ፤ ቫክሩቪንን አስታውሳለሁ’ አለ በዝግታ።

‘እየሰማህ ነው? ቫክሩቪንን የመሰለ ነጋዴ ያውቃል! አእምሮው እንደተመለሰለት ይህ ራሱ ማረጋገጫ ነው! በዚህ አጋጣሚ ጥሩ ጭንቅላት እንዳለህ መረዳት ችዬአለሁ። ጥበብ የተላበሰ ቃል የሚናገር ሰው መስማት አስደሳች እንደሆነ መግለፅ አለብኝ።’ እያለ ራዘምኪን ጮኸ።

‘አዎ ሚስተር ቫክሩቪን ነው። በእናትህ ጥያቄ መሰረት ከዚህ በፊትም ገንዘብ የላከልህ ቫክሩቪን አሁንም ዳግም ሊልክልህ ተስማምቷል፤ የወደፊቱን ብሩህ ነገር በመገመት ሰላሳ ሁለት ሩብል እንድንሰጥህ በደብዳቤ አዘዛል!’

‘የወደፊቱን ብሩህ ነገር በመገመት ካልከው የተሻለ ቃል የለም። አሁን ባለበት ሁኔታ ምን ይመስልሃል? ሙሉ በሙሉ አእምሮውን የገዛ ይመስልሃል ወይስ አይመስልህም?’

‘በእኔ በኩል ፈርማውን እስኪፈረልኝ ድረስ ችግር የለም።’

‘ይፈርምልሃል! ደረሰኝ አለህ አይደል?’

‘ይሄው ደረሰኝ።’

‘እንግዲህ እንሰራ። ሮዲ እኔ እየደገፍኩህ ቀጭ በል። ብዕር ይኸውላህ፤ እንደምንም ብለህ ስምህን ጫር ጫር ማድረግ ነው። በአሁኑ ጊዜ ከሁሉም በላይ የምንፈልገው ገንዘብ ነው።’

‘ራስኩልኒኮቭ ብእሩን እየገፋ ‘አልፈልግም’ አለ።

‘ምንድነው የማትፈልገው?’

‘አልፈርምም።’

‘ምን አይነት ሰው ነህ! ፈርማህን እኮ ይፈልጉታል!’

‘ገንዘቡን አልፈልግም።’

‘ገንዘቡን አትፈልግም ማለት ነው? መቀባጠር ጀመርክ። ይሄ እንኳን አያሳስብም፤ እንደገና ወፊፍ እንደማድረግ ብሎት ነው። በደህናው ጊዜ እንኳን ይህ አይነቱ ሁኔታ ያጋጥመዋል። አንተ የተማርክ ሰው ነህ፤ እጁን ደረሰኝ ላይ ካደረግንለት ይፈርማል። በቃ እንደዚህ እናርግ።’ በማለት ራዙምኪን ከመስሪያ ቤት ለመጣው ሰው ተናገረ።

‘ለላ ጊዜ ልመጣ እችላለሁ።’

‘ለምን እናስቸግርህለን? አንተ የተማርክ ሰው ነህ። ሮዲ እንግዳችንን አናስጠብቀው።’ እያለ የራስኩልኒኮቭን እጅ ለመያዝ ተዘጋጀ።

‘ተወኝ እባክህ፤ እኔ ራሴ አደርገዋለሁ’ ቢል ራስኩልኒኮቭ ከተናገረ በኋላ ብእሩን አንስቶ ፈረመ።

ከመስሪያ ቤት የመጣው ሰው ገንዘቡን ጠረጴዛ ላይ አስቀምጦ ሄደ።

‘ነበዝ! ዓይኔ የምትበላው አስፈለገህ?’

‘አዎ’ አለ ራስኩልኒኮቭ።

‘ሾርባ ይኖር ይሆን?’

ከዚያ ቀማ የነበረችው ናስታስያ ‘ከትናንትናው የተረፈ አለን።’ ስትል መለሰች።

‘የድንችና የሩዝ ሾርባ አይደል?’

‘አዎ-የድንችና የሩዝ ሾርባ ነው።’

‘ሁሉንም እኮ አውቃለሁ። ሾርባውን አምጪ፤ ሻይም እንጠጣ።’

‘እሺ።’

ራስኩልኒኮቭ በጣም እየተገረመና ያለምክንያት እየፈራ ሁሉንም ነገር ይከታተል ነበር። ድምፁን አጥፍቶ የሚሆነውን ለማየት ወሰነ። ‘እየቃዠሁ ሳይሆን በተጨባጭ በገሀዱ አለም ውስጥ የሚደረግ ነው።’ ብሎ አሰበ።

ናስታስያ ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ሾርባውን ይዛ መጣች፤ ሻይም ቶሎ እንደሚደርስም ተናገረች። ከሾርባው ጋር ሁለት ማንኪያ፤ ሁለት ሰህን፤ ጨው፤ በርበሬ፤ ለስጋ ማባያ የሚሆን ሰናፍጭ፤ ወዘተ... አመጣች። እንዲህ ከተደረገ ረጅም ጊዜ ሆኖታል፤ የጠረጴዛ ልብሱም ሲበዛ ጉዞ ነበር።

‘ናስታስያ ሁለት ጠርሙስ ቢራ ብታመጭልንስ፤ ጥሩ ሁላብ አይመስልሽም? እንደቢራ ለሰውነት የሚስማማ ነገር የለም።’

ናስታስያ ‘የምትገርም ነህ!’ እያለች የታዘዘችውን ለመፈፀም ሄደች።

ራስኩልኒኮቭ እየታገለም ቢሆን ሁሉንም ነገር ተመስጦ ይከታተል ነበር። ራዙምኪን

ከአጠገቡ ተቀመጠ፤ ራስኩልኒኮቭ መቀመጥ የሚችል ቢሆንም ድብ የሚያቅፍ ይመስል ግራ እጁን ከትከሻው ላይ ጣል አድርጎ፤ በቀኝ እጁ ሾርባው እንዳይፋጅ ከአማሳለ በኋላ አንድ ማንኪያ ሾርባ ሰጠው። ሾርባው ግን ለብ ያለ ነበር። ራስኩልኒኮቭ ተስገብግቦ አንዱን ማንኪያ ሾርባ ጠጣ፤ ከዚያም ሁለተኛውና ሶስተኛው ተከተለ። ራዘምኪን ጥቂት ማንኪያ ሾርባ ከሰጠው በኋላ አቋረጠና ተጨማሪ መመገብ ይችል እንደሆነ ዞሊጥቭን መጠየቅ እንደሚገባ ገለፀ።

ናስታስያ ሁለት ጠርመራ ቢራ ይዛ መጣች።

‘ሻይ ትፈልጋለህ ወይ?’

‘በጣም እፈልጋለሁ።’

‘ናስታስያ፣ ስለሻይ ጉዳይ ሐኪም ማማከር ያለብን ስለማይመስለኝ ሻይ በፍጥነት እምጨልን።’

ወደ ወንበሩ ሄዶ ሾርባውንና ስጋውን ከአጠገቡ ካደረገ በኋላ ለሶስት ቀናት እህል ያልቀመሰ ይመስል እየተስገባበ መብላት ጀመረ።

‘ሮዲታኒንግዲህ ምሳዬን በየቀኑ የምበላው እዚህ ነው፤ ቤት ያከራዮችህ ግሩም ሴት ያቺ ፓሺንካ ነች ሁሉንም ነገር የምታቀርበው። በደንብ ነው የያዘችኝ። አብሉኝ ብዬ አልጠይቅም፤ ከአቀረቡልኝ ግን ወደኋላ አልልም። ናስታስያም ሻዬን ከች አደረገችው። ፈጣን አይደለችም? ናስታስያ እጣኸኝ አንድ ብርጭቆ ቢራ እፈልጋለሁ።’ ሲል በአፉ ስጋውን እንደያዘ ተናገረ።

‘በል እሺ ቀጥል!’

‘አንድ ስኒ ሻይ አትጠጪም?’

‘ይሁን እሺ።’

‘ቅጂው ወይም እኔ ራሴ አቀዳዋለሁ። ወደ ጠረጴዛው ሄደሽ ተቀመጪ’

ወዲያውኑም ሁሉን ነገር አቀራረበ። አንድ ስኒ ሻይ ከቀዳ በኋላ ሌላም ደገመ፤ ምሳውን ትቶ እንደገና ከፎቴው ላይ ተቀመጠ። እንደበፊቱ ሁሉ ግራ እጁን ከራስኩልኒኮቭ ትከሻ ላይ ጣል አድርጎ ቀኝ አደረገው፤ በማንኪያ ላይ ያደረገውን ሻይ በትንፋሹ እያበረደ ሰጠው፤ ሻዬን ያለማቋረጥ በልዩ ዘዴ ነበር እንዲበርድ ያደረገው፤ የእርሱ ትንፋሽ ንደኛውን ከሕመም የሚፈውስ ይመስል። ራስኩልኒኮቭ ያለማንም ርዳታ ከፎቴው ላይ ተቀምጦ ስኒና ማንኪያ ለመያዝ ብቻ ሳይሆን ተነስቶ በእግሩ ለመሄድ አቅሙ እንዳለው ቢሰማውም ትንፋሽ አላለም፤ ወይም አላንገራገረም። ይሁንና፣ ያልተለመደ ብልጠት ስለያዘው ለጊዜውም ቢሆን አቅሙን በመደበቅ፣ ድምፁን በማጥፋትና ከአስፈለገም አእምሮው ገና እንዳልተመለሰለት አድርጎ በመቅረብ ስለነበረው ሁኔታ ማሰላሰል የሚበጅ መስሎ ታየው። ግን ብስክሰክ የማለት ባህሪን ማስቀረት አቃተው። ጥቂት ማንኪያ ሻይ ከጠጣ በኋላ በድንገት አእምሮውን ልቅ አደረገ፤ ማንኪያውን በመንገሽገሽ ከአጠገቡ አራቀ፤ እንደገና ትራሱን ይዞ ተኛ። በአሁኑ ሰአት ጭንቅላቱን ያስደገፈው በንፁሕ ከረጢት ውስጥ ባለ ለሰላላ ትራስ እንደነበርም አስተዋለ።

ራዘምኪን ወደቦታው ተመልሶ ሾርባውንና ቅቅል ስጋውን እየተመገበ ‘የሚያተኩስ ጭማቂ እንድናዘጋጅለት ፓሺንካ ዛሬ እንጆሪ ልትሰጠን ይጣል’ አለ።

ናስታሰያ የሰኒ ማስቀመጫውን በእጁ ይዛ ሻይዋን እየጠጣች 'እንጆሪ ከየት ታመጣልህለች?' ስትል ጠየቀች።

'እንጆሪ ከሰቅ ማግኘት ትችላለች። አየህ ሮዲ-አንተ አሞህ በነበረ ጊዜ ብዙ ነገሮች ተስተውለዋል። አድራሻህን እንኳን ሳትተውልኝ እንደቀል ከክፍሌ ሮጠህ ስትወጣ በጣም ብባሳጭም አግኝቼ ሳረጋጋህ ወሰንኩ። በዚያኑ እለት ስለአንተ እየጠየቅሁ ብዙ ተጓዝኩ። ቤትህ የት እንደነበር ስለማሳውቅ የመኖሪያ ስፍራህን ማስታወስ አልቻልኩም። ከዚህ ቀደም የሰፈርህን ስም ስትነግረኝ አምታተህ ስለነበር ያን እለት በከንቱ ስደክም ዋልኩ። በሚቀጥለው ቀን ወደ ፖሊስ ጣቢያ እንደሄድኩ የመኖሪያ ቤትህን ለማወቅ ሁለት ደቂቃ አልፈጀባቸውም። ከዚህ እንደደረሰኩ ስለአንተ ጉዳይ በሙሉ ማወቅ ነበረብኝ። ይሄንንም ናስታሰያ ታረጋግጣለች። ከፖሊስ አዛዥ ጋር ተዋወቅሁ፤ ረዳት ሹሙ ትኩረቱን አልነፈገኝም፤ ከዘበኛው፤ ከፖሊስ ጣቢያው መዝገብ ቤት ሹምና ቤት ከአከራየችህ ግሩም ቤት ጋር ተነጋገርኩ። መቼም የልፋቴን ዋጋ አገኛለሁ። ብትፈልግ ናስታሰያን ጠይቃትና ትነግርህለች።'

ናስታሰያ መስማማቷን በፈገገታ እያሳየች 'አመኔታ አተረፍክ ማለት ነው!' አለች። የአባቷን ስም አሳስቶ እየጠራ 'ለምንድነው ለሻይሽ ስኳር የማታደርገው?' አላት። 'የአባቴን ስም እንኳን አታውቅም። የምትገርም ነህ!' እያለች ሳቀች።

'እርማቴን እቀበላለሁ። ለማሳጠር ያህል እዚህ ያለውን አጉል አመለካከት በአንዴ ጠራርጌ ለማስወገድ አስቤ ነበር፤ ግን ቤት ያከራየችህ ፓሼንካ በመጨረሻ ላይ ረታችኝ። እንዲህ ግሩም ትሆናለች ብዬ አልገመትኩም ነበር።'

ራስኮልኒኮቭ ፊቱን ቅጭም አድርጎ እየተመለከተው ከንግግር ይልቅ ዝምታን መረጠ።

ራዙምኪን በጓደኛው ዝምታ ቅንጣት ታህል ሳይረበሽ፤ እንዲያውም ጓደኛውን ያስደሰተ ይመስል 'ይሄ ቀረሽ የማትባል ነች። አለ።

ወይይቱን የፈቀደችው የምትመስለው ናስታሰያ 'የምትገርም ሰው ነህ!' ስትል በድጋሚ ጮኸች።

'ከመጀመሪያው አንስቶ ትክክለኛውን ፈር አለመያዝህ በጣም የሚያሳዝን ነው። እርሷን የሚቀርቧት በዚያ መልክ አልነበረም። ግሩም ጠባይ አላት! ይሄን ጠባይዋን ግን ብዙ ሰው አያውቅላትም።... ሲትየዋ ምግብህን መላክ እስከምታቋርጥበት ደረጃ እንዴት እንደደረሰክ ማወቅ አፈልጋለሁ። ሌላ ምሳሌ ሳንሳ ካልኩ መቼም በጤናህ ያንን መተማመኛ ሰነድ አትፈርምም! ወይም ደግሞ ልጄን ለማግባት ስለገባኸው ቃል አውቃለሁ! ይቅርታ አድርግልኝና እኔ ራሴ ቂል ብዋንም ፓሼንካ ግን ቆዳዋ ይምሰል እንጂ ቂል አይደለችም። ቂል ነች ወይ?'

ራስኮልኒኮቭ ወይይቱ እንዲቀጥል ለማድረግ የሚቻለውን ሁሉ መሞከር እንዳለበት በመገንዘብ ዞር ብሎ 'ቂል አይደለችም' ሲል አገረመረመ።

ራዙምኪን መልስ በማግኘቱ እየተደሰተ 'ልክ ነህ። እንዲያም ቢሆን ብልህ አይደለችም። የምትገርም ነች። እኔ ራሴን ግራ ልታጋኝ ትንሽ ነበር የቀራት። መቼም ቢያንስ አርባ አመት ይሆናታል ባይ ነች። እርሷ ግን ሰላሳ ስድስት አመቷ እንደሆነ

ትናገራለች፤ መናገር መብቷ ነው። ይሁንና፤ ከምሁር እንፃር ብቻ የምቀርባት እንደሆነ ላረጋገጥልህ እወዳለሁ። በመካከላችን የጠበቀ ነገር የለም። ግንኙነታችን የምልክት ያህል ብቻ ስለሆነ የአንተን አልጀብራ ይመስላል፤ ወደ ወሲባዊ ግንኙነት ማምራት አልቻልኩም። ያም ሆነ ይህ ፍሬ ከርስህ ነገር ነው። ከእንግዲህ የዩኒቨርስቲ ተማሪ እንዳልሆንክ፤ ልጆች እንደማታስተምር፤ የረባ ልብስ እንኳን እንደሌለህና ልጄ ከሞተችባት ጊዜ ጀምሮ አንተንም እንደልጄ ማየት እንደማይኖርባት ስትኾዝብ ስጋት አደረባት። ከፍልህን ዘግተህ ስለምትውልና ከእርሷ ጋር የነበረህን ግንኙነት ስልቀጠልክበት ከቤትህ ልታስወጣህ አስበች። ከአንተ ላይ ያላት የኪራይ እዳ ባያሳሳት ኖሮ ገና ድሮ ታባርርህ ነበር። ከዚህ በተጨማሪ እናትህ እንደሚከፍለው አሳምነሃት እንደነበር አትርሳ። በማለት ተናገረ።

‘እንደዚያ ያልኳት መልቲ ስለሆንክ ነው። እናቴ ራሷ ለምና ነው የምትኖረው። እንዳታባርረኝ ስለፈለግሁ ሐሰት ነገርኳት-ደግሞም ዳቦ መብላት ነበረብኝ፤ ሲል ራስኩልኒኩሽ ኮስተር ባለ የኅላ ድምፅ ሀሳቡን ገለፀ።

‘የሰራኸው ተገቢ ነው። ግን የቀድሞ የመንግስት ሰራተኛና እሳት የሳስ የቢዝነስ ሰው የሆነው ቴባሮቭ በአጋማሚ ተገኘ። እርሱ ሳይኖርም ኖሮ ፓሺንክ ከፍርሀት የተነሳ ምንም አታደርግም ነበር። የቢዝነስ ሰው ግን ይሉኝታ ቢስ ነው፤ በመጀመሪያ የጠየቃት ጥያቄ የመተማመኛ ሰነድ ከፈረምክ እንደ ምንም ያንን ገንዘብ ማግኘት ይቻል እንደሆነ ነው። እርሷ ደግሞ የቱን ያህል ቢራብም ከጠረታ አበላቸው ላይ መቶ ሀያ አምስት ሩብል ከፍለው ልጃቸውን ማትረፍ የሚፈልጉ እናት እንዳሉህ ሰጠቀች ገንዘብ እንደማታጣ ገለፀችለት። ለአንተ ስትል እድሜ ልኳን ከማገልገል ወደኋላ የማትል እህትም አለችሁ። ታዲያ ቴባሮቭ ተስፋ ያደረገው ይህን ነው። እና ጓዬ የአንተን ጉዳይ በዝርዝር አውቀዋለሁ። የፓሺንክ የወደፊቱ የልጄ ባል በነበርክ ጊዜ ግልፅ ሆነህ መቅረብህ ያለምክንያት አልነበረም። ይሄን ጉዳይ በእሁኑ ሰአት የምነግርህ ስለምወድህ ነው። ስሜት የሚሰማው ቅን ሰው ልቡን ከፍቶ ይሰጣል፤ የቢዝነስ ሰው ግን እያዳመጠ ምግቡን ይበላና በመጨረሻ አንተን በልቶ ያርፈዋል። እርሷ በእዳ ክፍያ ስም ቴባሮቭ በመተማመኛ ሰነዱ ላይ ጣልቃ እንዲገባ አደረገች፤ እርሱም ሳያፍር ገንዘብ ለመቀበል እጁን ዘረጋ። መጀመሪያ ስለሁኔታው እንደሰማሁ ጉድ ልሰራው ነበር፤ እየቆየን ከፓሺንክ ጋር ወዳጅ ስንሆን ግን ጉዳዩን በአጭር እንድትቀጨውና አንተም እንደምትከፍል ነገርኳት። እና ወዳጄ ልቤ-ስለአንተ ሆኜ ቃሉን ሰጥቻለሁ፤ ከዚያ በኋላ ማ ቴባሮቭን ጠርተን አስር ሩብል ወረወርንለትና ሰነዱን አስመለስን፤ ይኸውልህ በደስታ ነው የማሳይህ። ከእንግዲህ ቃልህን ያምኑታል። ውሰደው። ምግቡን ወረቀት ቀድጄዋለሁ።’

ራዙምኪን መተማመኛ ሰነዱን ከጠረጸላው ላይ አስቀመጠ፤ ራስኩልኒኩሽ ከአየው በኋላ ቃል ሳይተኩስ ፊቱን ወደግድግዳው አዞረ። በሁኔታው ራዙምኪን እንኳን ተሰማው።

‘የቂል ስራ ነው የምሰራው ማለት ነው። ያስደሰትኩህ መስሎኝ ነበር የምናገረው። ለካስ አስቀይሜህለሁ። በማለት ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ራዙምኪን ተናገረ።

ራስኩልኒኩሽ ትንሽ ቆየት ብሎ ፊቱን ሳይመልስ ‘ባቃገሁበት ጊዜ አንተ ነበርክ ወይ? አላስታውስም።’ ሲል ጠየቀ።

‘ነበርኩ። በተለይ በአንድ ምሽት ላይ ዛምያቶቭን ይገርው በመጣሁ ጊዜ ይህ ነው በማይባል ንዴት ውስጥ ገብተህ ነበር።’

‘ዛምያቶቭ? የመዝገብ ቤት ሹሙ? ለምን?’ እያለ ራስኩልኒኮቭ በፍጥነት ዞር ብሎ በራዘምኪን ላይ አፈጠጠ።

‘ጉዳዩ ምንድነው? ለምን ትረበሻለህ? ከአንተ ጋር መተዋወቅ ነበር የፈለገው። ስለአንተ ብዙ ነገር ሰጣዊራሁለት ወደዚህ እንዳመጣው ጠየቀኝ። የራሱ የሆነ ባህሪ ያለው ግሩም ሰው ነው። በአሁኑ ሰአት በጣም ወዳጆች ነን። ከሞላ ነደል በየቀኑ እንገናኛለን። አየህ ሰፈር ለቅቄ ወደዚህ አካባቢ መጥቻለሁ። ስለመምጣቴ ገና አላወቅህም። በቅርቡ ነው ለቅቄ የመጣሁት። ከእርሱ ጋር ሆኜ ለሁለት ጊዜ ያህል ወደሉዊዝ ድርጅት ሂጄ ነበር። ሉዊዝን አስታወስኩት? ሉዊዝ ኢቫኖቭናን?’

‘ራሴን ስኜ በነበረ ጊዜ ያልኩት ምን ነገር አለ?’

‘ምን ያላልከው አለ? ሌላ ሰው ሆኑ እንደነበር አስታውሱ።’

‘ምንድነው ያልኩት?’

‘ወይ አምላኬ! ምንድነው ያልኩት ብሎ ነገር። ሰዎች ሲያብዱ የሚናገሩት ምንድነው? አዝናለሁ፤ ጊዜ የለኝም። የምከታተለው ከፍተኛ ጉዳይ አለኝ።’

ከመቀመጫው ተነስቶ ባርኔጣውን ያዘ።

‘ምንድነው ያልኩት?’

‘በፈጠረህ አምላክ-ያልከውን ማወቅ ምን ይሰራልህ? ምስጢር አውጥቼ እንደሆነ በማለት ፈርተህ ነው? አትጨነቅ፡- ስለሲትዬዎ ያልከው ምንም ነገር የለም። ግን፤ ስለጌትቻ፤ ስለሀብል፤ ስለሆነ ዘበኛ፤ ስለተናካሽ ውሻ፤ ስለፖሊስ አዛዥና ስለረዳት ሹሙ ቀባጥረሃል። ከዚህም በተጨማሪ ስለእግር ሹራብህ ትወተውት ነበር-የእግር ሹራቤን! የእግር ሹራቤን አምጡ! በሚል በሚያሳዝን ድምፅ። ዛምያቶቭ ክፍሉን ሁሉ አስሶ እግር ሹራብህን ከአገኘ በኋላ በወርቅ በተንቆጠቀጠ አለንጋ እጁ ይዞ ዝተትሆን ሰጠህ። ከዚያ በኋላ አደብ ገዝተህ ያን የመሰለ የእግር ሹራብ ለሀያ አራት ሰአት በእጅህ ሙጭጭ አድርገህ ያዝከ። ይሄኔ አልጋህ ላይ በብርድ ልብሱ ውስጥ ይሆናል ያለው። ሌላው አምጡልኝ ያልከው ነገር የሱሬህን ጦርዝ ነው። ስቅቅ ባለ ድምፅ ነበር እንድንሰጥህ የጠየቅኸን። ምን አይነት ጦርዝ እንደምትፈልግ የተቻለንን ያህል ለማወቅ ብንሞክርም አልተሳካልንም። አሁን ቀጥታ ወደቢዝክሉ እንሂድ! እዚህ ሰላሳ አምስት ሩብል ተቀምጧል፡- እነርሱ ሩብል እወስድና ከአንድ ከሁለት ሰአት በኋላ እመልሰልሃለሁ። አሁን ወደስድስት ሰአት ስለተጠጋ ዞሲሞቭ ከዚህ መጥኝት የዘረበት ቢሆንም እኔው ራሴ ሂጄ አላውቀዋለሁ። ውዲ ናስታስያም እኔ ውጭ ስሆን በተቻለሽ ሁሉ ክትትል አድርጊለት። የሚጠጣው ወይም ሌላ ነገር ሊፈልግ ይችላል። የሚያስፈልገውን እኔው ራሴ ለፖሊስ እነግራታለሁ። ደህና ሁኑ!’

እርሱ ከክፍሉ እንደወጣ ‘ፓሼንካ ሲላት አያፍርም! ከይሲ ሰይጣን!’ እያለች ናስታስያ ተናገረች፤ ከዚያም አሳስቻል ብሏት በሩን ከፈተችና እመቤቷና ራዘምኪን የሚያወሩትን ለማዳመጥ ወደዚያው ሮጠች፤ ሁለቱ የሚሉትን ለማወቅ ቋመጠች፤ በራዘምኪን እንደተመሰጠች ግልፅ ነበር።

እርሷ በሩን ዘግታ ከመሮጧ ራስኩልኒኮቭ ብርድ ልብሱን ወርውሮ እንደ እብድ ከአልጋው ተነሳ። እነርሱ እንደሄዱ ስራውን መጀመር ይችላል ዘንድ መሄዳቸውን በከፍተኛ ናፍቆት ይጠባበቅ ነበር። ግን ምን ማድረግ ነበረበት? አእምሮው ሆን ተብሎ ታጥቦ ባደውን

የቀረ መሰለው። 'አምላኬ ሆይ-አንድ ነገር ብቻ ንገረኝ፡- ሁሉንም ነገር ያውቃሉ ወይስ አያውቁም? የሚያውቀው ቢሆንስ? ተኝቼ ሳለሁ በእኔ እየተሳለቀ ሲያስመስሉ ከቆዩ በኋላ ሁሉም ነገር ቀደም ሲል እንደተደረሰበት መጥተው ይነግሩኛል። አይ እነ አጅሬ-በአሁኑ ሰአት ግን ማድረግ ያለብኝ ምንድነው? ሆን ብዬ የረሳሁት ይመስል ጠፋብኝ። ከደቂቃ በፊት አውቀው የነበረውን ነገር በድንገት ረሳሁት!'

ከክፍሉ መሀል ለመሀል ቆሞ ግራ በመጋባት ዙሪያውን ቃኝ። ወደበሩ ሄዶ ከፈተ፤ ለጥቂት ጊዜ ቆሞ አዳመጠ። ማድረግ የፈለገው ግን ይሄን አልነበረም። ወዲያውኑ ደግሞ ያስታወሰው ይመስል ከግድግዳው ጥግ ወዳለ ቀዳዳ አመራ፤ ሁሉንም ነገር ማስተዋል ጀመረ፤ እጁን በመክተት ፈተሽ፤ አሁን ግን የፈለገውን አላገኘም። ወደምድጃው ሄዶ ከፈተ፤ አመዱ ውስጥ ፍለጋ ጀመረ። የሰፊው ጠርዝና ከኪሱ ላይ የተቀደደው እራፊ ጨርቅ እንዳስቀመጣቸው ተገኙ፤ ከዚያም ራዘምኪን ከደቂቃ በፊት ያናግረው ስለነበር የእግር ሹራብ አስታወሰ። ትክክል ነበር። ከፎቴው ካለው ብርድ ልብስ ውስጥ ተቀምጧል፤ ግን በአባራና በቆሻሻ የተለወሰ ስለነበር ዛምያቶቭ ምንም ማስተዋል አልቻለም ብሎ ገመተ።

'ዛምያቶቭ! የፖሊስ ጣቢያው! ለምንድነው ከፖሊስ ጣቢያ የፈለጉኝ? መጥሪያው የት ነው? ሁሉንም ነገር አምታታሁት- የጠሩኝ በዚያን ጊዜ ነበር! የእግር ሹራቤንም ያየሁት በዚያን ጊዜ ነበር! አሁን ግን ታምሜ ሳለሁ ዛምያቶቭ ለምን መጣ? ራዘምኪን ለምን ወደዚህ አመጣው?' ሲል ከፎቴው ላይ ሆኖ ያለአንዳች ረዳት አጉተመተመ። 'ምንድነው? አሁንም ቅገሮት ላይ ነኝ ወይስ የገሠዱ አለም ነው? የገሠዱ አለም ይመስለኛል።... አሁን አስታወስኩ፡- መጥፋት አለብኝ! በቶሎ መጥፋት አለብኝ! ግን ወዴት? ልብሶቼን የታለ? ጫማዬን! ወሰዱት! ደበቁት! አሁን ገባኝ። ካፖርቴ ከዚህ ነው! ረስተው ነው ያልወሰዱት! ለአምላክ ምስጋና ይድረሰውና ገንዘቡም ከጠረጴዛው ላይ ነው። የመተማመኛ ሰነዱም ከዚህ ነው።... ገንዘቡን ይገዢ እጠፋለሁ። የራሴን አዲስ ጎጆ እይዛለሁ። ሊያገኙኝ አይችሉም! ግን፤ የፖሊስ ጽ/ቤቱን? ይደርሱብኛል! ራዘምኪን ይደርሱብኛል! ሁሉን ነገር ይገዢ መጥፋት ነው የሚሻለው፤ ራቅ ወዳለ ሀገር ወደ አሜሪካ መጥፋት! ገህንም ይግዙ! የመተማመኛ ሰነዱንም ልውሰድ። እዚያ ሊጠቅመኝ ይችላል። ሌላ ምን ልውሰድ? የታመምኩ ነው የሚመስላቸው! መራመድ መቻሌን አያውቁም። ቂ-ቂ-ቂ! ደረጃውን መውረድ ብቻ ነው! ከዚያ በታ የሚጠብቁኝ ሰዎች ቢኖሩስ? ፖሊሶች ቢኖሩስ? ይህ ምንድነው? ሻይ ነው? የተረፈ ቢራም አለ። ያውም ግማሽ ጠርመሰ ቢራ!'

አንድ ብርጭቆ የሚሆን ቢራ ያለበትን ጠርመሰ ጨብጦ ጭልጥ አደረገ-በደረቱ ላይ የሚንቀለቀል እሳት የሚያጠፋ ይመስል። ደቂቃ ባልሞላ ጊዜ ግን ቢራው ከጭንቅላቱ ላይ ወጣና በመጠኑም ቢሆን ጀርባው ተንዘፈዘፈ። ጋደም አለና ብርድ ልብሱን ደረበ። እንደ በፊቱ ሁሉ ዝብርቅርቅ ይል የነበረው አስተሳሰቡ በይበልጥ ተዘበራርቆ ለሰላናና አስደሳች እንቅልፍ እየጸገው ሄደ። በነተብ ካፖርት ፋንታ በለሰለሰ ብርድ ልብስ ተጠቅሎና ጭንቅላቱን ከጮቹ ትራስ አስደገፎ ድብን ያለ የጤና እንቅልፍ ወሰደው።

የሆነ ሰው ወደክፍሉ ሲገባ ሰምቶ ከእንቅልፉ ነቃ። አይኑን እንደገለጠም በሩን ከፍቶ ለመግባት እያመነታ ከደጃፉ ላይ ቆሞ የነበረውን ራዘምኪን ተመለከተ። ራስከልኒኮቭ ፈጠን ብሎ ከፎቴው ላይ ተቀመጠና የሆነ ነገር ለማስታወስ በጣም የሚሞክር ይመስል ትክ ብሎ አየው።

‘አልተኛም ማለት ነው! መጥቻለሁ! ናስታስያ ጥቅሉን አምጪ!’ እያለ ራዙምኪን በደረጃው ቁልቁል ጮኸ። ‘ስለሁሉም ነገር አሁን እገልፅሁለሁ።’ አለው።

ራስኩልኒኮቭ እየጨፈገገው ዙሪያውን ተመለከተና ‘ስንት ሰአት ነው?’ በማለት ጠየቀ።

‘በጣም ተኛተህል። አሁን መሸቷል። ወደአስራ ሁለት ሰአት የሚጠጋ ይመስለኛል። ከስድስት ሰአት በላይ ተኛተሃል ማለት ነው።’

‘ያን ያህል እንኳን አልተኛሁም።’

‘ብትተኛስ ምናለበት። መተኛትህ እንደሚጠቅምህ ተስፋ አደርጋለሁ። የምትቸኩለበት ምን ነገር አለ? ከፊት ጓደኛህ ጋር የያዝኸው ቀጠሮ እንዳይፈርስ ፈርተህ ነው?። በአለም ላይ እስከኖርን ድረስ ጊዜው እንደሆነ አለን። ከእንቅልፍ እስከምትነቃ ድረስ ላለፉት ሶስት ሰዓታት ጠብቄአለሁ። በተደጋጋሚ መጥቼ ባይህ ተኛተህ ነበር። ሁለት ጊዜ ዞሲሞቭን ለማግኘት ሂጄ አጣሁት። ምንም አይደል ግን፤ ይመጣል! የራሴንም ጉዳይ ስከታተል ቆይቻለሁ። ወደአዲሱ ቤቴ የተዛወርኩት ዛሬ ነው። ከአገቴ ጋር አብረን ልንኖር ነው። ይሁንና፤ ይሄ ፋይዳ የለውም። አሁን ወደቁምነገሩ እንሂድ! ናስታስያ ጥቅሉን አምጪ። በደቂቃ እንፈታዋለን።...ወዳጄ ልቤ ምን ይሰማሁል?’

‘እኔ ደህና ነኝ። ጭራሽ አልታመምኩም። ራዙምኪን ከእዚህ ለምን ያህል ጊዜ ነበርክ?’

‘ነገርኩህ እኮ፤ ላለፉት ሶስት ሰዓታት እየጠበቅሁ ነበርኩ።’

‘ከዚያ በፊት ማለቴ ነው።’

‘በፊት የምትለው ምን ነው?’

‘ወደዚህ ከመጣህ ስንት ጊዜህ ነው?’

‘ከጥቂት ሰአት በፊት እኮ ነገርኩህ። አታስታውስም እንዴ?’

ራስኩልኒኮቭ አወጣ፤ አወረደ። በሕልም አለም ውስጥ ያየውን ነገር በብዥታ የሚያስታውስ መሰለ። ማስታወስ ስላልቻለ ግን መልስ ፍለጋ ራዙምኪንን በአይኑ ተማጠነው።

‘ረስተሽዋል ማለት ነው። ማለዳ ላይ ህሊናህ እንዳልሰከነ ገምቻለሁ። የአሁኑ እንቅልፍ ግን ብዙ የጠቀመህ ይመስላል። ከአንጀቴ ነው የምነግርህ። ፊትህ በጣም ተመልሷል። አሁን ወደቁምነገሩ እንሂድ። የሰጠሽን ገንዘብ መልኩን ቀይሮ መጣልህ። ጓዴ እስቲ ተመልከተው።’ ጥቅሉን በጉጉት መፍታት ጀመረ።

‘ወዳጄ ልቤ-ከረጅም ጊዜ አንስቶ ሳደርግ የፈለግሁት ነገር ነው። እየሁለንተን ሰው ማድረግ አለብን። ከላይ እንጀምርና ባርኔጣውን ተመልከት። አለ እንደነገሩ የሆነች ባርኔጣ ከጥቅሉ እያወጣ። ‘እስቲ ሞክራት-ለእኔ ስትል።’

የእምቢታ ምልክት ከማሳየት ጋር ‘አሁን ሳይሆን በኋላ’ ሲል ራስኩልኒኮቭ ተናገረ።

‘ልብ አርግ ሮዲ-ቂል አትሁን፤ ሞክረው ነው የምልህ። አሁን ካልሞከርክ በኋላ መዘግዥት ነው የሚሆነው። መጠንህን ሳላውቅ የገዛሁት ስለሆነ ካልሞከርከው በአይኔ እንቅልፍ ሳይዞር ነው የማድረግ። ግጥም አለ!’ በማለት ድል ያደረገ ይመስል ጮሆ ተናገረ። ‘ከአንድ ሰው አልባላት መካከል ባርኔጣ የላቀ ስፍራ የያዘ ነው፤ ትልቁ ነገር በቀላሉ ተገኘ። የቀድሞ ጓደኛዬ ሌሎች ሰዎች ባርኔጣቸውን አድርገው ቢቆሙም እርሱ ግን በገባበት ቦታ ሁሉ

ያወልቅ አበር። ታዲያ ሁሉም ሰው የታዛዥነት ባህሪ ስለሰረጸበት ነው ብሎ ይገምታል። እርሱ ግን ይሄን የሚያደርገው ባርኔጣው እያሳፈረው ነው። ሁለት ባርኔጣዎች ይታዩአችኋል። ሮዲ ምን ያህል የከፈለኩባቸው ይመስልሃል? ብሎ ጠየቀው። ሆኖም ከራስክልኒኩቭ መልስ በማጣቱ ወደናስታስያ ዞር ብሎ ምን ያህል የከፈለኩባቸው ይመስልሃል? አለ።

‘ህያ ሳንቲም ከከፈልክ አይገርመኝም። ስትል ናስታስያ መለሰች።

‘አንቺ ሞኝ እንዴት ህያ ሳንቲም ትያለሽ? ዛሬ ልሽጠው ብትይ በህያ ሳንቲም የሚገዛለች የለም! ያወጣሁት ሰማንያ ሳንቲም ነው-ታክሮኔ ተራ የተገዛ ስለሆነ። አንድ ቀልድ ልንገራችሁ-በአንድ አመት ጊዜ ውስጥ ባርኔጣ አድርገህ የሚያልቅ ከሆነ ሌላ ባርኔጣ በነፃ ይሰጠሃል! እውነቱን ነው የምልህ። አሁን ደግሞ ከት/ቢት እያለን ስንጠራው የነበረው የተባበሩት የአሜሪካ መንግስታት ውጤት የሆኑ የምኅራባቸው ሁለት ሱሬዎች አሉ! በበጋ ወራት የሚለበሱና የግራጫ መልክ ያላቸውን ስስ ሱሬዎች ለራስክልኒኩቭ ዘርግቶ አሳየ። ‘ምንም እንኳን ከአሮጌ ተራ ቢገዝም ቀዳዳና ጨምዳዳ የሌለው ግሩም እቃ ነው። እንደ ዘመኑ ፋሽን ከሱሬዎቹ ጋር የሚሄድ ሰደርያም ይኸው። ከአሮጌ ተራ ቢገዝም የአማረና የለሰለሰ መሆኑ ጠቀሜታ አለው። ሮዲ-እንደ እኔ አስተሳሰብ ከሆነ በአለም ላይ ታዋቂ ለመሆን ከፈለገህ ማድረግ ያለብህ ወራትን እየጠበቅህ መልበስ ብቻ ነው። የዛሬው ግጥም በዚሁ ላይ የተመሰረተ ነው። አሁን በጋ ስለሆነ የበጋ ልብሶች ገዛሁልህ። በልግ ሲመጣ ደግሞ ወፈር ያሉ ልብሶች ስለሚያስፈልጉህ እነዚህን ልብሶች ወደድክም ጠላህም ትጥላቸዋለሁ ከመልበስ ብዛት የተፈጥሮ ሞት ይሞታሉ፤ ወይም ደግሞ ያም እንኳን ባይሆን የበለጠ ሀብት ታፈራና አስፈላጊነታቸውን ያጣሉ። ታዲያ በስንት የተገዙ ይመስሉሃል? ሁለት ሩብል ከሃያ አምስት! እዚህም ላይ ማስታወስ ያለብህ ዘንድሮ ለብሰሽው ካለቀ በሚቀጥለው አመት ሌላ ሱሬ በነፃ ይሰጠሃል። ገበያው አንድ መርህ አለው። ለአንድ እቃ ከከፈልክ እስከሕይወትህ መጨረሻ ድረስ ማዝለቅ አለበት፤ በራስህ ናላገት ተመልሰህ ወደዚያ አትሄድምና። አሁን ደግሞ ጫማውን እንመልከት። እንዴት አዮኸው? ከአሮጌ ተራ የተገዛ መሆኑ ለማንም በገህድ ይታያል፤ ግን የውጭ እቃ ስለሆነ ለተወሰኑ ወሮች ትጠቀምበታለህ። የእንግሊዝ ኢምባሲ ፀሀፊ ስድስት ቀን ብቻ አድርጎት ገንዘብ ክፉኝ ስላስፈለገው በርካሽ ሸጠው። ተከራክሪ በአንድ ሩብል ተኩል ገዛሁት።’

‘ጫማው ልክ መሆኑን እንዴት ታውቃለህ? አለች ናስታስያ።

‘ለምን ልክ አይሆንም?’ እያለ የራስክልኒኩቭን የቀረፈደና በደረቅ ጭቃ የተጨማለቀውን አሮጌ ጫማ ከኪሶ አወጣ። ‘ይሄን ወስጂ እንዳሳየኋቸው የነበረውን ስቃይና ሰቃይ በቅድሚያ ተረዱት። ከዚያም ጠቅላላ ግብይቱ በወዳጅነትና በበጎ ፈቃደኝነት መንፈስ ተከናወነ። የውስጥ ልብሶችን በሚመለከት ቤት ከአስራዎችህ ሲት ጋር በመማገብት ጨርሰናል። ከጠንካራ ጨርቅ የተፈበረኩ ቢሆኑም ፋሽን የጠበቀ ሶስት ሽማግሌቶች ደግሞ እነሆ። እና ወጪውን ስናጠቃልለው ባርኔጣው ሰማንያ ሳንቲም፤ ሌሎቹ ልብሶች ሁለት ሩብል ከህያ አምስት፤ ጫማው አንድ ሩብል ተኩል፤ የውስጥ ልብሶች አምስት ሩብል ይሆኑና በመላ የተከፈለው ዘጠኝ ሩብል ከህምሳ አምስት ይደርሳል። ከአስር ሩብል ላይ መልሱ አርባ አምስት ሳንቲም ስለሚሆን ይህንኑ እንድትቀበሉኝ ስጠይቅህ በደስታ ነው። እናም እንግዲህ ሮዲ-የምትፈልገውን ሁሉ ልብስ እግኝተሃል፤ ካፖርትህ አሁንም ሊለበስ

ይችላል ብዬ እገምታለሁ፤ የእግር ሹራባችህንና የመሳሰሉትን ለአንተ እተዋቸዋለሁ። ይሄ ሁሉ ሆኖ ሀያ አምስት ሩብል በእጃችን ይገኛል፤ ስለጋሺንካ ወይም ስለቤት ኪራይህ መጨነቅ አያስፈልግም ብሮ ዞሮ እዳው ብዙ ነው። ከእንግዲህ የሕመምህ መንስኤ ሸሚዝ ሊሆን ስለማይችል ልብስህን ልለውጥልህ።

ራዙምኪን ስላደረገው ግዢ የሰጠውን አሰልቺ ገለፃ በምሬት ያዳምጥ የነበረው ራስኮልኒኮቭ 'ምነው ብትተወኝ? እኔ አልፈልግም!' እያለ የወግድልኝ ምልክት አሳይቶ ጮኸ።

'ሊሆን አይችልም። በመኪተን ጫማዬን የጨረሰኩት በከንቱ አይደለም። ናስታስያ አግዢኝ። አይዞህ አትፈር!' ሲል ራዙምኪን ኮስተር አድርጎ ተናገረ።

ራስኮልኒኮቭ ባይፈልግም ሸሚዙን ለወጠለት። ራስኮልኒኮቭ ትራቡን ተደግፎ ለደቂቃ ያህል ቃል ሳይተነፍስ ቆየ።

'መቼ ነው የሚተውኝ?' እያለ አሰበ። በመጨረሻም ግድግዳውን እያማተረ 'ገንዘብ ከዩት አግኝተህ ገዛህ?' የሚል ጥያቄ አቀረበ።

'እንዴት ገንዘብ ትላለህ? የራስህ ገንዘብ ነዋ! ቫክሩሺን የላከውን ገንዘብ ይገባ ነዋ! ዛሬ ማለዳ መጥቶ የነበረውን ሰው አታስታውስም እንዴ? እናትህ ናቸው የላኩት። ወይ አምላኪ! መቼም ይሄን አትረሳም?'

ራስኮልኒኮቭ ለረጅም ጊዜ በትካዜ ዝም ብሎ ከቆየ በኋላ 'አሁን አስታወስኩ' አለ። ራዙምኪን ፊቱን ቅጭም አድርጎ ተመለከተው።

በሩ ተከፈተና ገፊታው ለራስኮልኒኮቭ አዲስ ያልሆነ ረጅም ወፍራም ሰው ገባ። 'የማታ ማታ፣ ዞሊሞቭ መጣ!' አለ ራዙምኪን እየተፍነከነከ።